

RADIOGRAFIA ATACURILOR ASUPRA ORGANIZAȚIILOR SOCIETĂȚII CIVILE ȘI APĂRĂTORILOR DREPTURILOR OMULUI DIN REPUBLICA MOLDOVA

1 IANUARIE 2025 – 28 FEBRUARIE 2026

RADIOGRAFIA ATACURILOR ASUPRA ORGANIZAȚIILOR SOCIETĂȚII CIVILE ȘI APĂRĂTORILOR DREPTURILOR OMULUI DIN REPUBLICA MOLDOVA

1 IANUARIE 2025 – 28 FEBRUARIE 2026

Această publicație a fost produsă cu sprijinul financiar al Fondului canadian pentru inițiative locale (CFLI) în cadrul proiectului „Societate civilă rezilientă și gândire critică pentru alegeri libere și corecte”, implementat de Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM). Conținutul prezentat este responsabilitatea exclusivă a CRJM și nu reflectă neapărat viziunea Guvernului Canadei.

CUPRINS

INTRODUCERE	3
REZUMATUL PRINCIPALELOR CONSTATĂRI ÎN 2025.	5
RADIOGRAFIA ATACURILOR 2025.	8
CATEGORIA 1: Delegitimarea societății civile și a presei prin narative financiare și „influența străină”	8
CATEGORIA 2: Discreditarea reputațională și subminarea credibilității profesionale a OSC și ADO.	17
CATEGORIA 3: Asocierea OSC, ADO și a presei independente ca extensii ale guvernării sau ale unor partide politice.	18
CATEGORIA 4: Atacuri directe împotriva presei independente în exercitarea profesiei jurnalistice	26
CATEGORIA 5: Reprimarea libertății de exprimare și a activității ADO în regiunea transnistreană.	40
CATEGORIA 6: Utilizarea structurilor paralele și delegitimarea societății civile	42
CATEGORIA 7: Campanii coordonate de dezinformare, hărțuire și atacuri în spațiul informațional online.	44
CATEGORIA 8: Stigmatizarea ADO și atacuri bazate pe identitate	47
LISTA ORGANIZAȚIILOR SEMNATARE	48

INTRODUCERE

Radiografia atacurilor asupra organizațiilor societății civile (OSC), jurnaliștilor și apărătorilor drepturilor omului (ADO) din Republica Moldova reprezintă un efort comun de documentare a informațiilor și evenimentelor care afectează și deteriorează mediul de activitate al acestora. Prezenta radiografie este la a 9-a ediție și acoperă perioada 1 ianuarie 2025 – 28 februarie 2026. Analize similare au fost prezentate pentru perioada 2016-2017¹, 2018², 2019³, 2020⁴, 2021⁵, 2022⁶, 2023⁷ și 2024⁸.

În sensul prezentului document, prin „atacuri” se înțeleg declarațiile și acțiunile persoanelor publice, inclusiv demnitari, politicieni, formatori de opinie, creatori de conținut digital, care au drept scop discreditarea sau subminarea activității OSC-urilor, jurnaliștilor și ADO. Un element comun al acestor atacuri este prezentarea acestora într-o lumină negativă, prin insinuări, etichetări, asocieri cu subiecte controversate care generează reacții puternice în societate, acțiuni de intimidare și/sau hărțuire, denigrări publice și amenințări sau inițierea unor procese judiciare abuzive (SLAPP).

În numeroase situații, asemenea atacuri se manifestă prin campanii coordonate de dezinformare, desfășurate prin intermediul mass-media, rețelelor sociale, aplicațiilor de comunicare, inclusiv prin canale anonime, declarațiilor publice sau transmisiunilor live, ulterior amplificate pe alte platforme media. Se constată, totodată, utilizarea unor mijloace tehnice, precum rețele de conturi false sau boți, pentru a genera artificial vizibilitate și a consolida anumite narațiuni ostile. Atacurile pot avea și un caracter indirect, prin crearea sau instrumentalizarea unor entități care se prezintă drept organizații neguvernamentale, dar promovează agende menite să

¹ Radiografia atacurilor asupra organizațiilor neguvernamentale din Republica Moldova, septembrie 2016 - decembrie 2017, disponibilă la: https://crjm.org/wp-content/uploads/2018/02/2018-02-21_radiografia-atac-ONGs_fin.pdf.

² Radiografia atacurilor asupra organizațiilor neguvernamentale din Republica Moldova, ianuarie - decembrie 2018: http://crjm.org/wp-content/uploads/2019/03/2019-03-19-timeline-atac-OSC_2018_final.pdf.

³ Radiografia atacurilor asupra organizațiilor neguvernamentale din Republica Moldova, ianuarie - decembrie 2019: <https://crjm.org/radiografia-atacurilor-asupra-organizatiilor-societatii-civile-din-republica-moldova-in-2019/6679/>.

⁴ Radiografia atacurilor asupra organizațiilor neguvernamentale din Republica Moldova, ianuarie - decembrie 2020: <https://crjm.org/radiografia-atacurilor-asupra-organizatiilor-societatii-civile-din-republica-moldova-in-2020/19034/>.

⁵ Radiografia atacurilor asupra organizațiilor neguvernamentale din Republica Moldova, ianuarie - decembrie 2021: <https://crjm.org/radiografia-atacurilor-asupra-organizatiilor-societatii-civile-si-a-aparatorilor-drepturilor-omului-din-republica-moldova-in-2021/7551/>.

⁶ Radiografia atacurilor asupra organizațiilor societății civile și apărătorilor drepturilor omului din Republica Moldova, ianuarie - decembrie 2022: <https://crjm.org/radiografia-atacurilor-asupra-organizatiilor-societatii-civile-in-2022/16416/>.

⁷ Radiografia atacurilor asupra organizațiilor societății civile și apărătorilor drepturilor omului din Republica Moldova, ianuarie - decembrie 2023: https://crjm.org/wp-content/uploads/2024/05/Radiografia-atacurilor-2023_upd.pdf.

⁸ Radiografia atacurilor asupra organizațiilor societății civile și apărătorilor drepturilor omului din Republica Moldova, ianuarie 2024 – 28 februarie 2025: <https://crjm.org/radiografia-atacurilor-asupra-organizatiilor-societatii-civile-si-aparatorilor-drepturilor-omului-din-republica-moldova-in-2024-2/25911/>.

submineze procesele democratice. Astfel de practici afectează credibilitatea societății civile și contribuie la erodarea încrederii publice în valorile democratice.

Documentarea sistematică a acestor fenomene este necesară în contextul în care OSC-urile, jurnaliștii și ADO devin ținta unor acțiuni recurente de discreditare, în special atunci când susțin procese de reformă, promovează integrarea europeană sau apără drepturile omului, în special ale grupurilor minoritare sau vulnerabile și/sau beneficiază de finanțări din fonduri externe pentru realizarea acestor activități.

Scopul prezentului document este de a evidenția narativele false și tiparele de atac identificate, precum și de a formula recomandări către autoritățile publice și alți actori relevanți pentru asigurarea unui mediu sigur și propice desfășurării activității societății civile. Totodată, documentul oferă un cadru de referință pentru reacții coerente și argumentate la astfel de atacuri, contribuind la consolidarea solidarității și cooperării între organizațiile și persoanele vizate.

Fenomenul atacurilor asupra societății civile nu este o problemă izolată pentru Republica Moldova, ci reprezintă deja o tendință în țările cu un nivel de democrație fragil. Această realitate a fost evidențiată și de Raportul Special al Organizației Națiunilor Unite (ONU) privind situația apărătorilor drepturilor omului în contextul vizitei sale oficiale în Georgia în 2023⁹. De asemenea, în raportul publicat în urma vizitei efectuate în Brazilia în 2024¹⁰, Raportorul a constatat existența unor atacuri extrem de violente, un nivel ridicat de impunitate și, în anumite situații, implicarea directă sau complicitatea unor agenți ai statului ori tolerarea acestor acte de către autorități. Constatările respective indică faptul că un climat caracterizat prin delegitimare publică, stigmatizare și reacții instituționale insuficiente poate crea, treptat, condițiile favorabile pentru intensificarea presiunilor asupra ADO și persoanelor conexe acestora. În lipsa unor intervenții ferme, astfel de contexte pot degenera în forme mai grave de intimidare, criminalizare sau violență.

În acest context, este important de menționat că modalitățile de exercitare a acestor presiuni se adaptează constant. Instrumentele utilizate devin tot mai sofisticate și mai diversificate. Una dintre numeroasele consecințe negative ale acestor acțiuni este constrângerea și determinarea OSC-urilor și a activiștilor civici să se autocenzureze sau să devină mai puțin activi¹¹. Experiența altor state arată că stigmatizarea sistematică a sectorului asociativ poate constitui un precursor al unor acțiuni de persecutare din partea agenților statului¹².

Inițiativa de monitorizare este inspirată din experiența Ungariei¹³, unde mediul asociativ se confruntă de aproape un deceniu cu provocări similare. Documentul este elaborat și prezentat de organizațiile semnatare indicate la finalul radiografiei.

⁹ Raportul Raportorului Special al ONU pentru Apărătorii Drepturilor Omului, 30 octombrie – 7 noiembrie 2023, vizită în Georgia: <https://srdefenders.org/country-visit-report-georgia/>.

¹⁰ Raportul Raportorului Special al ONU pentru Apărătorii Drepturilor Omului, 8-19 aprilie, 2024, vizită în Brazilia: <https://digitallibrary.un.org/record/4076488?v=pdf>. Următorul raport, privind vizita în Bosnia și Herțegovina (10–20 iunie 2025), urmează a fi prezentat Consiliului ONU pentru Drepturile Omului în martie 2026 <https://srdefenders.org/bosnia-and-herzegovina-country-visit/>.

¹¹ Amnesty International, "Laws designed to silence: The global crackdown on civil society organizations" (2019) ACT 30/9647/2019, p. 2, disponibil la: <https://www.amnesty.org/download/Documents/ACT3096472019ENGLISH.PDF>.

¹² Buyse A., "Squeezing civic space: Restrictions on civil society organizations and the linkages with human rights", 2018, The International Journal of Human Rights, 22:8, p. 966-988, disponibil la: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13642987.2018.1492916>.

¹³ The Hungarian Helsinki Committee, Timelines of governmental attacks against NGOs, November 17, 2017, disponibil online: <https://helsinki.hu/en/timeline-of-governmental-attacks-against-ngos/>

Informațiile incluse provin din surse media disponibile online și din platforme publice de comunicare. Monitorizarea a fost realizată pe parcursul anului 2025 și în primele două luni ale anului 2026 și nu are caracter exhaustiv.

În cazul în care dețineți o informație care poate fi catalogată drept un atac la adresa OSC-urilor, aceasta poate fi transmisă la adresa contact@crjm.org, pentru a fi inclusă în următorul raport de monitorizare.

Lista semnatarilor este indicată la sfârșitul documentului.

REZUMATUL PRINCIPALELOR CONSTATĂRI ÎN 2025

Atacurile asupra organizațiilor societății civile (OSC), jurnaliștilor și apărătorilor drepturilor omului (ADO) din Republica Moldova în anul 2025 s-au menținut la un nivel comparabil cu cel din 2024, înregistrând însă o creștere a complexității și diversificării metodelor utilizate.

Platforme precum Facebook, TikTok, Instagram și YouTube¹⁴ rămân principalele canale utilizate pentru diseminarea informațiilor false și a narativelor menite să discrediteze sectorul asociativ și actorii civici. În paralel, canalele de Telegram, a căror număr și popularitate au crescut semnificativ în ultimii ani, se mențin în topul celor mai utilizate platforme de informare din Republica Moldova. Anonimatul, lipsa unor mecanisme eficiente de responsabilizare și preluarea sincronizată a acelorași mesaje de către mai multe canale facilitează desfășurarea unor campanii coordonate de denigrare.

În anul analizat au fost observate și forme mai avansate de atac, inclusiv clonarea unor portaluri de știri pe TikTok în perioade electorale¹⁵, hărțuirea coordonată a jurnaliștilor și activiștilor prin conturi false și comentarii denigratoare, precum și utilizarea tehnologiilor de inteligență artificială pentru manipularea imaginii și identității unor jurnaliști în contexte de înșelătorie. În acest context, nivelul insuficient de alfabetizare mediatică și utilizarea tot mai sofisticată a instrumentelor digitale sporesc vulnerabilitatea spațiului informațional și îngreunează combaterea eficientă a acestor practici.

Atacurile înregistrate pe parcursul anului 2025 s-au concentrat în jurul unor evenimente semnificative, precum alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, primul Summit bilateral Republica Moldova–Uniunea Europeană din 4 iulie 2025, precum și festivalul anual al comunității LGBT+ din Moldova „Moldova Pride” din 15 iunie 2025. De asemenea, la începutul anului 2025, odată cu suspendarea activității USAID, s-a constatat o intensificare a atacurilor la adresa organizațiilor care beneficiau de sprijin financiar american. Acest eveniment a alimentat și consolidat narrative conspiraționiste privind presupusa „influență externă” asupra Republicii Moldova. Campaniile de denigrare s-au amplificat, vizând în special organizațiile societății civile și instituțiile media independente, cu precădere pe cele beneficiare ale programelor USAID, care au fost acuzate că ar servi interese străine, iar activitatea lor a fost prezentată, în mod nefondat, drept „criminală”.

În paralel, atacurile au fost frecvent corelate cu subiecte sensibile precum reforma justiției, vizând în mod direct organizațiile societății civile și reprezentanții acestora implicați activ în promovarea sau monitorizarea acestui proces. Totodată, organizațiile media și jurnaliștii de investigație care au documentat presupuse cazuri de corupție ce implicau foști sau actuali demnitari și politicieni au fost supuși unor atacuri recurente, în special în perioade electorale sau în contextul protestelor publice.

¹⁴Evaluarea gradului de alfabetizare media în Republica Moldova, raport elaborat de Magenta Consulting pentru Consiliul Europei, august 2025: <https://rm.coe.int/brosura-a4-evaluarea-gradului-de-alfabetizare-media-in-rm-final-020925/488028306a>.

¹⁵Conturile de TikTok ale mai multor portaluri de știri din Republica Moldova, au fost clonate, 12 august 2025: <https://diez.md/2025/08/13/in-preajma-alegerilor-portalurile-de-stiri-din-moldova-sunt-clonate-pe-tiktok/>

În acest context, organizațiile societății civile au continuat să fie stigmatizate prin discursuri care le etichetează drept „mâncători de granturi”, „oligarhii ONG-iști”, „cartel”, „grupări criminale” sau parte a unor „rețele globaliste”, afirmându-se frecvent că acestea ar deturna fonduri destinate cetățenilor, ceea ce conduce la prezentarea societății civile drept „o problemă majoră”, iar „înlăturarea” acestora drept „vitală”. Aceste narative sunt consolidate prin inițiative legislative recurente privind introducerea statutului de „agent străin”, care transformă sprijinul financiar internațional într-un criteriu de stigmatizare politică și delegitimare publică.

În general, organizațiile societății civile sunt prezentate fie ca promotori ai unor interese externe, fie ca „extensii ale guvernării”, fiind invocate concepte precum „ONG-izarea statului” sau „guvernamentalizarea societății civile”. Activitatea autorităților publice este descrisă ca fiind influențată de un așa-numit „stil ONG-ist” de guvernare, prezentat drept ineficient și responsabil pentru degradarea unor domenii-cheie. Aceste mesaje sunt însoțite de atacuri inclusiv la adresa profesioniștilor care au tranzitat din sectorul asociativ către funcții publice, fiind formulate propuneri de limitare sau excludere a acestora din funcțiile publice prin criterii discriminatorii.

Începând cu anul 2024, a fost identificată o metodă distinctă de discreditare și vulnerabilizare a mediului asociativ din Republica Moldova, constând în crearea și utilizarea unor organizații prezentate drept ONG-uri cu scopuri sociale, educaționale sau de divertisment, dar care funcționează, în realitate, ca instrumente ale unor grupuri politice. În cazul organizației „Evrazia”, nu este vorba despre un risc ipotetic, ci despre activități concrete de formare și instruire a copiilor, profesorilor și tinerilor, orientate spre manipularea percepțiilor și mobilizarea controlată. Prin contrast, în cazul unor asociații implicate în monitorizarea proceselor electorale, riscurile derivă în principal din lipsa de transparență privind finanțarea, capacitatea instituțională și scopul real al activităților, generând ambiguitate și suspiciuni în spațiul public. Aceste practici contribuie la delegitimarea societății civile autentice și la erodarea încrederii în mecanismele independente de participare civică și monitorizare democratică.

Analiza evidențiază, de asemenea, un număr semnificativ de presiuni directe asupra jurnaliștilor și instituțiilor media independente, manifestate prin intimidare, discreditare și restrângerea accesului la informații. Au fost raportate amenințări explicite, inclusiv cu moartea, șantaj reputațional, amenințări cu dosare penale și agresiuni verbale sau fizice în teren, inclusiv deteriorarea echipamentului. Discursul public stigmatizant a contribuit la delegitimarea presei prin etichetări extreme și insinuări privind presupuse interese financiare obscure, frecvent ca reacție la investigații sau întrebări incomode.

În plan instituțional, au fost semnalate restricții privind accesul jurnaliștilor în instanțele de judecată, precum și limitări severe în regiunea transnistreană, inclusiv refuzuri de acces, inițiative de sancționare a jurnaliștilor fără „acreditare” și condamnarea ADO în baza unor acuzații fabricate, urmate de detenții ilegale în condiții inumane și degradante. În același timp, discursul stigmatizant și discriminatoriu împotriva ADO, inclusiv atacuri bazate pe identitate și orientare sexuală, a fost utilizat pentru intimidare și discreditare, impactul fiind amplificat atunci când astfel de mesaje provin din partea unor politicieni sau persoane publice.

În anul 2025, printre organizațiile societății civile și instituțiile media cel mai frecvent vizate de atacuri s-au numărat: Institutul de Politici și Reforme Europene (IPRE), Centrul de Resurse

Juridice din Moldova (CRJM), Comunitatea WatchDog și Fundația Soros Moldova (FSM), care au fost acuzate că ar primi „milioane”, ar avea „salarii de lux” sau bunuri extravagante și că ar deturna fonduri externe destinate, în realitate, cetățenilor. Totodată, aceste organizații au fost criticate pentru presupusa influențare a procesului decizional sau chiar pentru „preluarea” unor atribuții ale autorităților publice, în special în contextul reformei justiției și al procesului de evaluare externă a judecătorilor și procurorilor. IPRE a continuat să fie atacat în contextul scandalului privind accesarea ilegală a datelor personale în timpul concursului pentru funcția de procuror-șef al PCCOCS, dar și prin acuzații referitoare la o pretinsă „preluare strategică” a atribuțiilor instituțiilor publice și influențarea proceselor de reformă. CRJM a fost etichetat drept „grupare criminală” și acuzat de implicare în presupuse scheme de „spălare de bani” din fonduri externe destinate reformei justiției, precum și de asocieri cu partidul de guvernare. Fundația Soros Moldova a fost calificată drept „rețea globalistă, satanistă” și acuzată că ar fi „distrus țări întregi” prin intermediul organizațiilor neguvernamentale și al „presei controlate”, cu scopul de a „secătui” state precum Republica Moldova și România. Comunitatea WatchDog a fost, la rândul său, vizată de acuzații privind finanțarea externă, fiind calificată drept parte a unor „grupuri criminale organizate”, presupus plătite „pe bani nebuni” pentru a „manipula” opinia publică.

În paralel, mai multe organizații media independente, precum RISE Moldova, Ziarul de Gardă (ZdG), Nokta.md, Laf.md, AGORA, Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI), CU SENS, TV8 și Jurnal TV, au fost vizate de atacuri privind presupusa lor părtinire politică și asocieri cu „guvernarea”. Aceste instituții au fost acuzate că ar reflecta realitatea politică într-o manieră favorabilă autorităților și că ar fi finanțate de parteneri externi. Atacurile au inclus utilizarea rețelelor de boți, conținut manipulat cu ajutorul inteligenței artificiale, precum și campanii coordonate de manipulare online.

De asemenea, au fost lansate atacuri directe împotriva mai multor jurnaliști și apărători ai drepturilor omului, printre care jurnaliștii ZdG Măriuța Nistor, Igor Ionescu și Natalia Zaharescu, jurnaliștii TV8 și documentariștii Andrei Captarenco și Viorica Tătaru, jurnalista de investigație Mariana Rață, președinta Centrului de Investigații Jurnalistice Cornelia Cozonac, redactorul-șef Nokta.md Mihail Sirkeli, jurnalista Nokta Vlada Verșinina, jurnalista Elena Celac de la Radio Moldova Comrat, jurnalista CU SENS Malvina Cojocari, precum și jurnalista, activista și directoarea organizației Genderdoc-M, Angelica Frolov. Aceștia au fost supuși amenințărilor, inclusiv cu moartea, hărțuirii persistente și unor etichetări stigmatizante și denigratoare.

Printre politicienii și persoanele publice care au răspândit informații tendențioase și denigratoare despre OSC-uri și reprezentanții acestora se numără: Vlad Filat, Igor Dodon, Bogdan Țîrdea, Ilan Șor, Tudor Ulianovschi, Dragoș Galbur, Renato Usatii, Andrei Năstase, Irina Vlah și Dorin Chirtoacă, contribuind la amplificarea unui climat ostil față de presa independentă și sectorul asociativ.

RADIOGRAFIA ATACURILOR 2025

CATEGORIA 1.

Delegitimarea societății civile și a presei prin narrative financiare și „influență străină”

O parte dintre atacurile din 2025 au contestat legitimitatea organizațiilor societății civile și a presei independente prin asocierea lor cu finanțări externe, presupuse interese străine sau agende politice ascunse. Discursul recurent promovează ideea că ONG-urile și instituțiile media ar fi „mâncători de granturi”, „oligarhii ONG-iști”, „grupări criminale”, „caracatiță”, „cartel” sau parte a unei „rețele globaliste” ori „sataniste”. Se afirmă frecvent că acestea ar primi „milioane”, ar avea „salarii sau stil de viață de lux”, ar „spăla bani” ori ar deturna fonduri externe destinate cetățenilor. În unele declarații, societatea civilă este prezentată drept „o problemă majoră”, iar „înlăturarea” acesteia drept „vitală”. Aceste narrative sunt consolidate prin inițiative legislative recurente privind statutul de „agent străin”, care încearcă să instituționalizeze suspiciunea față de entitățile ce primesc peste 50% finanțare externă, sprijinul financiar internațional devenind astfel un indicator al lipsei de loialitate sau al ingerinței externe.

Analiza arată că astfel de mesaje urmăresc crearea unei percepții sistemice potrivit căreia societatea civilă și presa ar fi motivate exclusiv financiar și ar acționa în baza unor agende dictate din exterior. În realitate, finanțarea externă urmează proceduri transparente, supuse auditului și reglementărilor legale, iar implicarea organizațiilor societății civile în proiecte susținute de donatori externi ajută la consolidarea democrației și a statului de drept. Asocierea automată a sprijinului extern cu lipsa de legitimitate ignoră cadrul normativ existent și rolul legitim al societății civile ca actor esențial într-o democrație.

21.01.2025

Canalul de Telegram Casa de nebuni [a publicat](#) un comentariu cu caracter ofensator și vulgar în reacție la o postare a CRJM privind principalele activități desfășurate în anul 2024, care includea, la final, o mențiune informativă referitoare la posibilitatea susținerii activităților organizației printr-un link dedicat.

Comentariul recurge la un limbaj jignitor și degradant, utilizând expresii obscene și etichetări denigratoare la adresa organizațiilor neguvernamentale și a presei independente. În mesaj, ONG-urile – în special CRJM, IPRE și președintele IPRE, Iulian Groza – precum și instituțiile media denumite „presa liberă de pe Bâc” sunt asociate cu practica „cerșetoriei” în contextul finanțării activităților acestora, inclusiv prin mecanismul de redirectionare a 2% din impozitul pe venit.

21.01.2025

Fostul Ministru al Afacerilor Externe din Republica Moldova și liderul Partidului Social Democrat European (PSDE), Tudor Ulianovschi, [s-a expus](#) pe rețelele de socializare decizia administrației americane de a [suspenda](#) temporar finanțarea programelor de asistență externă ale SUA, calificând această reevaluare drept „necesară” inclusiv pentru Republica Moldova.

În postare, liderul PSDE a susținut că fondurile externe, inclusiv cele oferite prin programele de asistență ale SUA, ar fi fost utilizate pentru a susține o „societate civilă” organizată „după principii de cartel”, care ar servi interese ideologice. De asemenea, acesta a susținut că finanțările ar fi vizat „presa aservită unor grupări politice”, precum și unul sau mai multe partide care ar fi folosit aceste resurse în scopuri proprii, astfel fiind alimentată „o adevărată caracatiță” care „amenință valorile democratice și demnitatea umană”.

Potrivit lui Ulianovschi, atât administrația americană, cât și cetățenii moldoveni ar avea dreptul să cunoască cine a beneficiat de aceste fonduri și în ce scopuri au fost cheltuite.

30.01.2025

Fostul președinte al Republicii Moldova, Igor Dodon, [a comentat](#) suspendarea temporară a programelor de asistență externă ale SUA, inclusiv în cadrul emisiunii „По фактам”, difuzată în limba rusă. În intervenția sa, Igor Dodon a declarat că „toți sorosiștii” și societatea civilă ar trebui supuși unui audit pentru a se verifica „pe ce au cheltuit milioanele”, susținând că în Republica Moldova „s-a format o castă nouă – oligarhii ONG-iști”. Acesta a specificat că anume șefii acestor organizații ar fi „legați de actuala guvernare și o influențează”.

Igor Dodon a afirmat că volumele mari de finanțare externă ar fi transformat aceste organizații într-o „afacere foarte serioasă” și că „structurile de stat ale Moldovei au fost date sub controlul acestor organizații”. Totodată acesta a salutat decizia administrației americane de a suspenda finanțările, afirmând că „acum Trump a închis un pic robinetul lor și acest lucru va influența pozitiv situația în Moldova”. În cadrul aceleiași intervenții, Igor Dodon a utilizat expresii stigmatizante la adresa organizațiilor societății civile și a instituțiilor media, pe care le-a numit „mâncători de granturi”.

În contextul intensificării atacurilor publice la adresa presei independente și a societății civile, fostul șef al Delegației UE în Republica Moldova, Jānis Mažeiks, [a condamnat](#) folosirea politică a temei finanțărilor externe pentru intimidarea și stigmatizarea jurnaliștilor și ONG-urilor. Oficialul a subliniat că amenințările, defăimarea și răspândirea de informații false sunt ilegale și trebuie investigate și sancționate. Totodată, acesta a reiterat angajamentul UE de a sprijini presa

independentă și societatea civilă, inclusiv jurnalismul de investigație și combaterea dezinformării, ca elemente esențiale ale unei democrații funcționale.

Declarația lui Jānis Mažeiks [a fost ulterior criticată](#) de liderul Partidului Social Democrat European (PSDE), Tudor Ulianoschi, care a susținut că așa-numita „presă independentă” și „societatea civilă” ar fi, în realitate, organizații partizane, aflate în slujba partidului de guvernământ, fiind „instrumente de presiune”. Acesta a afirmat că respectivele entități ar fi utilizat instrumente de intimidare și defăimare împotriva oponenților politici ai puterii, inclusiv în context electoral, și a pus sub semnul întrebării legitimitatea sprijinului extern acordat acestora. Totodată, Ulianoschi a salutat disponibilitatea UE de a sprijini presa și societatea civilă, dar a susținut că fondurile ar trebui distribuite „echitabil” și să nu fie direcționate exclusiv către organizațiile care au beneficiat anterior de finanțare externă, solicitând, de asemenea, ca reprezentanții UE să consulte și formațiunile politice din opoziție în evaluarea situației din Republica Moldova.

14.02.2025

Avocatul Vitali Catană [a publicat](#) pe pagina sa de Facebook o postare în care a vizat mai mulți jurnaliști și reprezentanți ai societății civile, în contextul dezbaterilor privind suspendarea și reevaluarea finanțărilor externe ale SUA. Postarea a fost însoțită [de o fotografie](#) a președintei Centrului de Investigații Jurnalistice, Cornelia Cozonac, și de comentarii ironice și stigmatizante.

În mesajul său, Vitali Catană a atacat ceea ce a numit „soroșiștii și usaid-iștii”, descriindu-i drept beneficiari ai unor „pomoni veșnice” și afirmând că ar fi necesară publicarea unei „liste cu beneficiarii golanilor furați de la plătitorii impozitelor din SUA”.

Totodată, avocatul a făcut referiri la jurnalistul Alexandru Cozer de la Jurnal TV, sugerând că acesta ar fi beneficiat de finanțări externe care i-ar fi permis achiziționarea unei mașini care face „cât” câteva prisăci și pensuni”. În același context, autorul postării a afirmat că beneficiarii finanțărilor externe „și-au făcut case, vile, Porsche-uri și averi” și ar fi devenit „nababii presei și ai influencerismului moldovenesc”, concluzionând că dorește publicarea listelor cu așa-numiții „«independenți» bolșevici”.

La aceeași postare [a reacționat](#) și istoricul Gheorghe Marzencu, care a susținut că asemenea liste nu ar fi făcute publice în preajma unei perioade electorale, „în care jurnaliștii sunt necesari ca aerul”. Acesta a afirmat, fără a prezenta probe, că instituții media precum TV8, Pro TV Chișinău și Jurnal TV ar fi beneficiat de finanțări de ordinul milioane de dolari din partea USAID. De asemenea, a făcut referire la

perioada regimului Plahotniuc, susținând că aceleași instituții media s-ar fi aflat „pe primele locuri la bugete”, iar în cazul Corneliei Cozonac a afirmat că aceasta ar fi beneficiat direct de finanțări din partea unor instituții media europene.

Cornelia Cozonac [a venit cu o reacție](#) pe pagina sa de Facebook, precizând că activitatea Centrului de Investigatii Jurnalistice este susținută deschis de donatori internaționali, fapt care nu a fost niciodată ascuns, subliniind că, în lipsa acestui sprijin, jurnalismul de investigație din Republica Moldova nu ar fi existat la nivelul actual, iar numeroase scheme de corupție, conflicte de interese și încălcări ale drepturilor omului nu ar fi fost documentate. Aceasta a accentuat că toate fondurile utilizate au fost raportate și sunt publice. Aceasta a mai adăugat că nu este prima dată victimă a unor astfel de atacuri, care au inclus de-a lungul anilor și forme de intimidare personală, precum monitorizarea locuinței sale și comentarii denigratoare privind viața privată.

Postările și reacțiile menționate se înscriu într-un discurs public stigmatizant la adresa jurnaliștilor și a organizațiilor societății civile, prin care sunt formulate acuzații privind utilizarea finanțărilor externe și este indusă ideea că acestea ar acționa ca „agenți străini” sau ar urmări interese ascunse.

21.02.2025

În ediția din 21 februarie 2025 a ziarului „*МВ Ведомости*”, [a fost publicat](#) un material care conține atacuri directe la adresa organizațiilor societății civile și a presei independente din Republica Moldova, în special a jurnalismului de investigație. Articolul este ilustrat cu fotografii ale Corneliei Cozonac, președinta Centrului de Investigatii Jurnalistice (CJI), și ale Alinei Radu, directoarea *Ziarul de Gardă*. Au fost menționate, de asemenea, organizații și redacții precum Rise Project, Mold-Street, Moldova.org și alte instituții media prezentate drept „independente”. Materialul face referire și la atacurile lansate în cadrul Adunării Populare a Găgăuziei împotriva redacțiilor Nokta.md și Laf.md, afirmând, în mod stigmatizant, că „bumerangul s-a întors”, iar jurnaliștii fiind etichetați drept „trădători”.

Sub titlul „Грантоедов поставили в угол” („Mâncătorii de granturi au fost puși la colț”), articolul utilizează un limbaj depreciativ și stigmatizant, prezentând organizațiile neguvernamentale și instituțiile media drept entități dependente de finanțări externe, lipsite de legitimitate și motivate exclusiv financiar. Fără a furniza dovezi, autorul susține că presa și ONG-urile ar fi primit „până la 70% din buget” din surse americane și că reducerea finanțărilor externe ar fi generat o pretinsă „criză existențială” a acestora. Materialul include referiri ironice și denigratoare la reacțiile societății civile față de atacurile recente împotriva

presei, minimalizând gravitatea hărțuirii jurnaliștilor și sugerând că acestea ar reprezenta reacții exagerate ale unor persoane „obișnuite să trăiască din granturi”.

Într-o reacție pe [pagina sa de Facebook](#), Cornelia Cozonac a calificat articolul drept parte a unei serii mai largi de atacuri recurente la adresa jurnalismului de investigație, intensificate în context electoral. Aceasta a subliniat că narativul privind „mâncătorii de granturi” este unul consacrat propagandei ruse în spațiul post-sovietic și a reiterat că activitatea CJJ este finanțată transparent, prin granturi obținute în concursuri deschise, cu rapoarte publice. Totodată, jurnalista a amintit că investigațiile realizate de CIJ au documentat inclusiv rețelele de propagandă rusă din Republica Moldova și au stat la baza inițierii mai multor dosare penale în ultimii ani.

24.02.2025

Președintele Partidul Național Moldovenesc, Dragoș Galbur, [a publicat](#) o postare pe canalul său de Telegram în contextul suspendării finanțării USAID în Republica Moldova, care a afectat mai multe organizații neguvernamentale și instituții de presă independentă. În mesaj, acesta a susținut că finanțările externe ar ajunge, în mod frecvent, în „niște buzunare speciale”.

În mod particular, Dragoș Galbur a vizat ONG-ul Parteneriate pentru Noua Economie, fondat de fostul prim-ministru Natalia Gavrilița și fostul ministru al justiției Sergiu Litvinenco. Acesta a afirmat că cei doi nu ar fi adus „niciun folos guvernării” și i-a calificat pe fondatori drept „oameni care au eșuat în economie și justiție”. Totodată, liderul Partidului Național Moldovenesc a susținut că ONG-ul ar atrage „milioane de euro” din finanțări externe și că aceste fonduri ar fi „puse în buzunare” de către fondatori.

Postarea se înscrie într-un discurs public stigmatizant la adresa organizațiilor neguvernamentale, formulând acuzații generale privind utilizarea finanțărilor externe, fără indicarea unor fapte concrete sau constatări ale autorităților competente.

26.02.2025

Canalul anonim de Telegram „Casa de Nebuni” cu circa 15.000 de urmăritori, a publicat mai multe postări cu caracter denigrator la adresa organizațiilor societății civile și a presei independente, vizând în special CRJM, IPRE, Promo-LEX, Expert-Grup și postul TV8 (*vezi exemplele [\[aici\]](#), [\[aici\]](#), [\[aici\]](#) și [\[aici\]](#)*). Autorul postărilor folosește etichete stigmatizante precum „OPG”, „stat în stat” sau „mâncători de bani străini”, formulând acuzații de corupție, „spălare de bani” și influență ocultă asupra instituțiilor media.

Notă: Mesajele sugerează că finanțările externe ar fi fost deturnate în interes personal și compară fondurile destinate ONG-urilor cu nevoile

sociale ale statului, pentru a discredita rolul societății civile. Aceste postări se înscriu într-un discurs de delegitimare a societății civile și a presei independente, promovând narative conspiraționiste și încercând să inducă percepția că ONG-urile ar avea agende politice ascunse sau ar beneficia nelegitim de finanțări externe, mai ales în context electoral.

12.03.2025

Deputatul Renato Usatî [a lansat](#) declarații la adresa organizațiilor ne-guvernamentale și a presei independente în cadrul emisiunii „Puterea e în adevăr”, în contextul suspendării finanțărilor externe ale SUA. Acesta a afirmat că Partidul Acțiune și Solidaritate ar fi rămas fără sprijinul presei și al ONG-urilor, punând sub semnul întrebării independența acestora și sugerând că ar fi fost utilizate pentru susținerea guvernării.

În intervenția sa, Usatî a asociat ONG-urile cu interese politice și financiare, susținând că, în lipsa finanțărilor americane, „nu mai sunt ce-au fost”. Totodată, a recurs la un discurs stigmatizant la adresa societății civile, insinuând existența unor beneficii financiare excesive și a unui stil de viață luxos al reprezentanților acesteia, precum și faptul că refuzul angajării în sectorul public al acestora ar indica motivații preponderent financiare.

Declarațiile, formulate într-o manieră generalizatoare, se înscriu într-un discurs mai amplu de discreditare a societății civile și a presei independente, prezentate ca actori partizani și dependenți de finanțări externe, în special în contextul suspendării proiectelor USAID, inclusiv în Republica Moldova.

13.03.2025

Membrul partidului Coaliția pentru Unitate și Bunăstare, Ion Bulgac, a promovat pe pagina sa de Telegram mesaje stigmatizante la adresa organizațiilor societății civile. În [una dintre postări](#), acesta a calificat CRJM, IPRE și Watchdog drept „grupuri criminale organizate”, un calificativ utilizat frecvent în discursul de discreditare a ONG-urilor din spațiul online. Canalul de Telegram respectiv, care avea aproape 1.000 de urmăritori, nu mai este disponibil în prezent.

Canalul de Telegram „Telegraph Moldova” [a publicat](#) un mesaj denigrator, însoțit de o fotografie în care apar reprezentanți ai CRJM, Fundației Soros, Promo-LEX și IPRE, în contextul unei vizite la Bruxelles. În postare se afirmă, fără a fi prezentate dovezi, că aceștia s-ar fi deplasat pentru a „căuta fonduri destinate întreținerii presei de partid”, insinuând că eventualele finanțări ar urma să fie direcționate către IPRE sau CRJM. Mesajul este formulat într-un limbaj ironic și ofensator, cu scopul evident de a discredita activitatea organizațiilor vizate și de a le asocia, în mod speculativ, cu interese politice.

28.03.2025

Şase deputați ai Partidul Comuniștilor din Republica Moldova – Diana Caraman, Constantin Starîș, Inga Sibova, Nicolai Rusol, Valeriu Muduc și Vladimir Voronin – [au înregistrat](#) în Parlament un proiect de lege privind statutul „agenților străini” în Republica Moldova.

Proiectul propune definirea și înregistrarea obligatorie a entităților considerate „agenți străini”, respectiv persoane fizice sau juridice care primesc cel puțin 50% finanțare externă și desfășoară activități ce pot influența viața politică, economică, socială sau educațională. Acestea ar trebui să se înscrie într-un registru special și să raporteze detaliat sursele de finanțare și activitățile desfășurate. Sunt prevăzute controale anuale și inopinate, precum și sancțiuni severe – amenzi între 50.000 și 200.000 de lei pentru neînregistrare, blocarea conturilor, confiscarea fondurilor nedeclarate, suspendarea activității sau chiar dizolvarea entităților în caz de încălcări repetate.

Inițiativa a generat reacții critice atât din partea [societății civile](#), cât și [a unor autorități](#) și oficiali europeni. [Centrul pentru Jurnalism Independent](#), alături de alte organizații media și 135 de organizații ale societății civile, [au condamnat](#) inițiativa, calificând-o drept un atac asupra presei independente și a democrației și susținând că aceasta este inspirată din legislații promovate de regimuri autocratice, precum cel din Federația Rusă. Deși, în actuala configurație parlamentară, astfel de proiecte nu ar avea șanse reale de adoptare, organizațiile au subliniat că simpla sa apariție reprezintă un semnal alarmant și au cerut retragerea imediată a inițiativei.

La rândul său, ambasadorul Uniunii Europene în Republica Moldova, Jānis Mažeiks, [a declarat](#) că proiectul este incompatibil cu valorile fundamentale ale UE – democrația, statul de drept și pluralismul mass-media – și nu corespunde așteptărilor față de o țară candidată la aderare, subliniind că respectarea acestor valori nu este negociabilă.

6.04.2025

Fostul prim-ministru Vlad Filat [a lansat](#), pe pagina sa de Telegram, o serie de acuzații la adresa unor organizații neguvernamentale, cu referire directă la Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE). Acesta a afirmat că „așa-numiții lideri morali” din ONG-uri reprezintă „o problemă majoră” și că „înlăturarea lor este vitală”, acuzând organizațiile că ar substitui mandatul cetățenesc și ar exercita o influență nelegitimă asupra proceselor decizionale din Republica Moldova. Totodată, Filat a declarat că va continua să facă publice informații despre activitatea acestora, inclusiv prin intermediul unor acțiuni în instanță.

În postare, acesta a invocat existența unui dosar penal privind scandalul cu privire la accesul ilegal la date cu caracter personal, făcând

trimitere la IPRE. De asemenea, a acuzat ONG-urile că ar fi „plătiți cu bani care vin în Republica Moldova sub formă de ajutor pentru țară”, dar care merg pentru „salarii la acești ong-iști”.

Aceste [narative au fost reiterate](#) de Vlad Filat atât în cadrul emisiunii „Tema” de la Primul în Moldova, cât și într-o altă postare pe Facebook, unde a susținut că fonduri externe, inclusiv prin USAID, care finanțat ONG-urile, ar fi fost utilizate pentru a sprijini mediatic și politic partidul de guvernare. Totodată, el a afirmat că reprezentanți ai societății civile ar primi „salarii considerabile” pentru activități pe care le-a descris ironic drept „cercetări a locului în care bate vântul dimineața, cum își schimbă direcția după-amiaza și apoi se revine seara”, insinuând lipsa de relevanță și utilitate a activității acestora.

23.07.2025

Politicianul Ion Bulgac (în prezent MAN/anterior CUB) [lansează un atac](#) la adresa unor ONG-uri și inițiative civice (menționează explicit IPRE, Watchdog, CRJM, Cetățeni pentru Europa / Moldova Decide), susținând că „miliarde”/bani europeni nu ar ajunge la oameni (ex. salarii restante), ci ar fi direcționați către „mercenari” plătiți „pe bani nebuni” ca să „mintă lumea”. Mesajul împachetează asistența/împrumuturile europene ca pe o schemă de corupere a opiniei publice și încearcă să delegitimeze ONG-urile prin etichete de tip „mercenari”, sugerând că ele ar fi instrumente ale propagandei guvernării („Moldova Poate”).

Notă: Atacul combină narativul influenței externe prin finanțare cu delegitimarea și etichetarea peiorativă a OSC-urilor și insinuarea unui control ocult asupra guvernării (categoria 3). Formula „mercenari”, „bani europeni pentru ei, nu pentru oameni” nu aduce probe, ci exploatează frustrarea socială pentru a construi o opoziție falsă între societatea civilă și cetățeni. Scopul nu este dezbaterea de politici, ci erodarea legitimității lor și crearea unui climat de suspiciune generalizată.

30.09.2025

Deputatul Vasile Costiuc, membru al fracțiunii parlamentare „Democrația Acasă”, [a lansat](#), într-o postare video pe Facebook, acuzații și afirmații denigratoare la adresa Fundației Soros. Invocând declarații ale Președintelui SUA, Donald Trump, acesta a folosit calificative ofensatoare la adresa fondatorului organizației, George Soros, și a familiei sale, susținând că ar fi „distrus țări întregi” prin organizații neguvernamentale și „presa controlată”, cu scopul de a „secătui” state precum Republica Moldova și România. În același discurs, Costiuc a caracterizat această presupusă influență drept o „rețea globalistă, satanistă”.

Mesajul a fost redistribuit de un alt deputat al aceleiași fracțiuni, Alexandru Verșinin, contribuind la amplificarea publică a retoricii

stigmatizante la adresa societății civile și a finanțării filantropice internaționale.

Declarațiile se înscriu într-un [tipar mai larg](#) de discurs public promovată de Costiuc, care a vizat în mod repetat organizații ale societății civile, prin afirmații ofensatoare și de delegitimare a rolului acestora în spațiul democratic.

22.10.2025

Fostul prim-ministru Vlad Filat [a lansat](#) un nou atac public la adresa organizațiilor societății civile și a presei, reluând un narativ pe care îl promovează constant în spațiul public. Într-o postare formulată într-un limbaj agresiv și denigrator, acesta asociază ONG-urile și „presa mainstream” cu Partidul Acțiune și Solidaritate, sugerând că ar fi beneficiat de resurse financiare considerabile, inclusiv prin mecanisme netransparente, afirmând că ar fi „obosite să numere banii” sau că „s-au pompat sume considerabile, nu întotdeauna prin transfer, pe card”.

Notă: Prin aceste afirmații generalizatoare, Filat continuă să promoveze un discurs de delegitimare a societății civile și a mass-mediei independente, sugerând afilierea politică, lipsa de integritate și implicarea acestora în practici ilicite. Mesajul se înscrie într-un tipar repetitiv de stigmatizare a ONG-urilor și de subminare a rolului lor legitim într-o societate democratică.

03.12.2025

Canalul de Telegram „Casa de nebuni” [a publicat](#) o postare care conține atacuri la adresa CRJM, precum și a unor foști și actuali membri ai organizației. În conținutul respectiv, CRJM este etichetată drept o „grupare criminală” și este acuzată, fără prezentarea unor probe, de implicare în presupuse scheme de „spălare de bani” din fonduri externe destinate reformei justiției, precum și în așa-numite „scheme din domeniul energetic”. Totodată, membrii organizației sunt asociați cu preținse licitații „dubioase” și cu formațiuni politice.

Notă: Postarea reprezintă un atac de tip campanie de denigrare și discreditare publică online, provenit dintr-un canal anonim sau afiliat mediului propagandistic, cu scopul de a asocia o organizație a societății civile cu activități infracționale și politice. Este un atac la adresa societății civile și a rolului său în procesele democratice, întrucât urmărește subminarea credibilității și încrederii publice prin acuzații grave neprobate, cu potențial de intimidare și delegitimare a activității de advocacy.

CATEGORIA 2.**Discreditarea reputațională și subminarea credibilității profesionale a OSC și ADO**

Câteva dintre atacurile analizate vizează în mod direct reputația, competența și credibilitatea profesională a organizațiilor societății civile și a platformelor media independente. Discursul recurge la ironizare, etichetări depreciative, insinuări privind existența unor interese ascunse sau a unor „reglări de conturi”, precum și la formularea unor acuzații grave fără prezentarea probelor. Astfel de intervenții urmăresc diminuarea percepției publice asupra competenței și credibilității acestora și, în anumite contexte, pot servi la deturnarea atenției publice de la alte subiecte sau posibile ilegalități asociate persoanelor sau grupurilor din spatele acestor atacuri.

În lipsa unor probe sau constatări ale autorităților competente, asemenea afirmații rămân la nivel de speculații și nu pot substitui mecanismele legale de verificare și răspundere. Contes-tarea publică a activității organizațiilor sau a jurnaliștilor este legitimă într-o societate demo-cratică, însă aceasta trebuie să se bazeze pe fapte verificabile și argumente, nu pe insinuări sau etichetări menite să afecteze reputația profesională.

12.01.2025

Oligarhul fugar, Ilan Șor, [a publicat](#) pe rețelele de socializare un mesaj cu tentă ofensatoare la adresa platformei StopFals, în care a criticat activitatea acesteia în domeniul verificării informațiilor. În postare, acesta a utilizat un limbaj ironic și denigrator, sugerând un „rebranding” al platformei sub denumirea „TopFals.md”.

Mesajul se referă, în principal, la materialele StopFals privind tarifele la energie și inflația, insinuând că platforma ar prezenta informații eronate și afirmând, în mod ironic, că cetățenii moldoveni „vor aprecia infirmările” acesteia după ce vor achita facturile pentru electricitate.

21.05.2025

Canalul de Telegram Ungureanu 112 [a publicat](#) un mesaj denigrator la adresa IPRE și a directorului său, Iulian Groza, acuzând organizația că ar fi elaborat un raport cu scopul de a-l discredita pe președintele interimar al Judecătoriei Chișinău, Constantin Damaschin, înaintea evaluării externe.

Postarea susține existența unor legături între Damaschin și un presupus dosar penal privind „trădare de patrie și spionaj”, în contextul unui scandal legat de accesarea unor date cu caracter personal de către un presupus expert afiliat IPRE. Mesajul utilizează un limbaj vulgar și insinuant, sugerând existența unor „reglări de conturi personale” și a unei utilizări abuzive a justiției de către directorul IPRE. Postarea a fost ulterior redistribuită și de alte canale de Telegram, inclusiv de [Telegraph Moldova](#).

CATEGORIA 3.**Asocierea OSC, ADO și a presei independente ca extensii ale guvernării sau ale unor partide politice**

Într-o altă serie de atacuri, organizațiile societății civile, ADO și instituțiile media independente sunt prezentate drept „extensii ale puterii”, „stat în stat” sau entități „controlate” de guvernare. Sunt invocate concepte precum „tăcere strategică”, „propagandă prin tăcere”, „linșaj strategic” sau „obediță strategică”, sugerând că presa și ONG-urile ar proteja autoritățile, ar desfășura campanii la comandă sau ar justifica politic reformele. Totodată, este promovată teza „guvernamentalizării” sau „ONG-izării” statului, susținându-se că acestea ar „prelua atribuțiile statului”, ar ocupa poziții-cheie în instituții publice sau ar influența decisiv procesele de reformă. În unele declarații, acestea sunt prezentate drept „decoruri” lipsite de autonomie, „controlate de putere” sau implicate în finanțări obscure. Pe acest fundal au fost formulate inclusiv propuneri de „dezONGizare” a statului, de limitare a accesului reprezentanților societății civile la funcții publice prin „teste specializate”, precum și inițiative legislative de extindere a obligației de declarare a averii asupra jurnaliștilor și angajaților ONG-urilor.

Aceste afirmații ignoră însă cadrul legal care reglementează activitatea organizațiilor neguvernamentale și a mass-mediei. OSC-urile și instituțiile media nu au competențe decizionale și nu pot adopta politici publice, numi persoane în funcții sau exercita autoritate publică. Participarea lor la consultări, monitorizarea reformelor sau oferirea de asistență tehnică se desfășoară în limitele legii și în baza unor mecanisme transparente, recunoscute drept practici de bună guvernare. Decizia finală aparține exclusiv autorităților statului, care poartă întreaga responsabilitate juridică și politică pentru actele adoptate.

05.02.2025

Fostul Viceprim-ministru al Republicii Moldova, Andrei Năstase, [a publicat](#) o postare pe pagina sa de Facebook în care a formulat acuzații la adresa unor organizații neguvernamentale și instituții media.

În declarațiile sale, acesta a susținut existența unui mecanism pe care l-a denumit „tăcere strategică” sau „propagandă prin tăcere”, prin care anumite ONG-uri și instituții media ar evita deliberat abordarea unor subiecte de interes public major. El a asociat acest presupus fenomen atât cu guvernările anterioare, cât și cu cea actuală, susținând că ar funcționa indiferent de contextul politic.

Totodată, Andrei Năstase a invocat un al doilea mecanism, denumit „linșaj strategic”, prin care, potrivit afirmațiilor sale, jurnaliști și instituții media ar desfășura campanii de denigrare la comandă. În acest context, a utilizat un limbaj stigmatizant, calificând unii jurnaliști drept „mercenari mediatici” și susținând că „ONG-urile ucigașe” ar fi „controlate de putere” și implicate în finanțări obscure și cu influența puterii politice.

De asemenea, acesta a făcut referire la un presupus fenomen de „obediță strategică”, prin care anumite organizații ale societății civi-

le și analiști ar justifica acțiunile guvernării, inclusiv în domenii sensibile precum libertatea de exprimare, justiția sau combaterea corupției, prezentându-le drept conforme normelor europene. În final, Andrei Năstase a calificat aceste categorii drept o „nouă generație de propagandiști”, sugerând că acestea ar influența cine poate activa în spațiul public și cine ar trebui „redus la tăcere”.

20.02.2025

Asociația Juriștilor Administrativi din Moldova (AJAM), în parteneriat cu Fundația Friedrich Ebert Stiftung, a lansat studiul intitulat [„Fazele pre-vettingului – fața nevăzută a reformei justiției”](#), care analizează procesul de pre-vetting desfășurat în Republica Moldova pe parcursul perioadei martie 2022 – noiembrie 2024, care include analiza etapelor procedurii, dificultățile invocate de candidați și o serie de lacune procesuale care ar fi generat controverse.

Studiul include afirmații și interpretări cu privire la unele organizații ale societății civile, în special CRJM și IPRE, în contextul rolului acestora de monitorizare și susținere a reformelor din sectorul justiției. În acest sens, autorii studiului au formulat o serie de acuzații care sugerează, în mod indirect, existența unor conflicte de interese, a unei influențe disproporționate asupra procesului de pre-vetting și a unor legături privilegiate cu actuala guvernare, prezentând aceste organizații ca având o capacitate de influență asupra Comisiei Pre-vetting și procesului de evaluare externă, dincolo de rolul lor legitim de actori ai societății civile.

În cazul IPRE, studiul a susținut că anumite activități publice ale organizației ar fi putut crea impresia substituției unor atribuții ale instituțiilor publice implicate în pre-vetting, fiind invocate numiri sau colaborări ale unor reprezentanți ai IPRE cu Comisia Pre-vetting. În privința CRJM, documentul a afirmat că nivelul ridicat al comunicării publice de susținere a evaluării externe ar fi contribuit la consolidarea percepției unei implicări directe în proces, inclusiv prin referiri la persoane asociate organizației care ar fi activat în cadrul Comisiei sau al secretariatului acesteia, alimentând ideea unei influențe exercitate „din umbră”.

În concluziile studiului, autorii au susținut că aceste situații ar fi afectat credibilitatea și legitimitatea procesului de pre-vetting, invocând riscuri de „guvernamentalizare” a societății civile, afirmațiile fiind formulate preponderent la nivel de percepții și suspiciuni.

Ca reacție, IPRE [a respins public acuzațiile](#), subliniind că evaluarea extraordinară a judecătorilor și procurorilor a fost realizată în conformitate cu recomandările Comisiei de la Veneția, cu sprijinul partenerilor internaționali și sub monitorizarea a Comisiei Europene.

De asemenea, Comisia Pre-vetting [a calificat analiza](#) drept unilaterală și metodologic deficitară, afirmând că aceasta conține afirmații false, înșelătoare și speculative.

26.02.2025

Fostul primar al municipiului Chișinău, Dorin Chirtoacă, [a lansat atacuri](#) la adresa societății civile și a mass-mediei, formulând acuzații privind presupusa aliniere a acestora la actuala guvernare.

În declarațiile sale, Dorin Chirtoacă a afirmat că rolul tradițional al societății civile ar fi fost inversat, susținând că presa ar fi devenit „avocatul puterii” și că ar exista o „presă controlată”. Acesta a adăugat că astfel de situații ar genera dezgust în rândul cetățenilor și ar contribui la scăderea participării la vot, în special în rândul alegătorilor proeuropei și unioniști.

Mesajul a fost lansat în contextul publicării unui sondaj realizat de IMAS, care prognoza componența viitorului Parlament.

Declarațiile se înscriu într-un discurs stigmatizator la adresa societății civile și a mass-mediei, sugerând lipsa de independență a acestora și atribuindu-le un rol politic în context electoral.

1.03.2025

Pe canalul de Telegram SPPOT a fost publicată [o postare](#) la adresa Institutului pentru Politici și Reforme Europene (IPRE), însoțită de un atașament care face referire la un proiect implementat de organizație, finanțat de Regatul Țărilor de Jos, ce vizează oferirea de suport în comunicare și consultanță pentru Ministerul Justiției.

Deși documentul menționează explicit sprijinul pentru consolidarea capacității strategice de comunicare a ministerului, autorul postării interpretează colaborarea drept o substituție a atribuțiilor instituției publice, sugerând inclusiv că ONG-ul ar controla mesajele oficiale privind vettingul și reforma justiției, fără a distinge între asistență tehnică și delegarea formală de competențe.

Subiectul a fost ulterior redistribuit și comentat pe mai multe canale de Telegram. Deputatul Bogdan Țirdea [s-a alăturat](#) acestui narativ conform căruia, prin proiectul respectiv, IPRE ar elabora și coordona strategia de comunicare a Ministerului Justiției. Totodată, acesta a afirmat că proiectul ar include și activități de monitorizare a unor profesii juridice care, potrivit declarațiilor sale, ar reveni instituțiilor statului. În acest context, politicianul ridică semne de întrebare privind imparțialitatea comunicării și impactul colaborării asupra percepției publice.

Mesajul [a fost redistribuit](#) și de canalul de Telegram Casa de nebuni, care a însoțit postarea cu un comentariu vulgar și instigator, calificând

CRJM și IPRE drept „organizații criminale”. Utilizarea unor asemenea etichete defăimătoare reprezintă o [practică](#) recurentă pe acest canal. Această intervenție reia un discurs de demonizare și delegitimare a organizațiilor societății civile, utilizând etichetări extreme și acuzații fără fundament.

4.03.2025

Fostul prim-ministru al Republicii Moldova, Vlad Filat, [a lansat](#) un atac public la adresa Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE), printr-o postare publicată pe pagina sa de Facebook, în care a formulat acuzații privind o pretinsă „preluare a atribuțiilor statului” de către organizații neguvernamentale. Deși IPRE este vizat în mod direct, mesajul extinde acuzațiile și asupra altor organizații ale societății civile, inclusiv Expert-Grup, CRJM, precum și asupra societății civile în general.

În postare, Filat invocă existența unui fenomen pe care îl numește „guvernamentalizarea societății civile”, susținând că reprezentanți ai ONG-urilor ar fi fost numiți sistematic în funcții-cheie din instituțiile publice și în diverse comisii, ceea ce ar conduce, în opinia sa, la capturarea instituțiilor statului. Acesta insinuează că asemenea numiri ar fi motivate politic și legate de sprijinul acordat partidului de guvernământ, calificând unele ONG-uri drept „oligarhice”.

În mod special, IPRE este etichetat drept „raider de date cu caracter personal”, iar activitățile desfășurate în cadrul unor proiecte finanțate de parteneri internaționali sunt prezentate într-o manieră distorsionată, fiind sugerat că acestea ar echivala cu accesări ilegale de date, substituirea atribuțiilor instituțiilor publice sau influențarea proceselor de reformă. Sprijinul tehnic și de comunicare oferit instituțiilor statului este calificat tendențios drept o „preluare strategică” a Ministerului Justiției, iar cooperarea cu alte ONG-uri, inclusiv în monitorizarea implementării recomandărilor UE, este prezentată ca o substituie a atribuțiilor autorităților publice și ca o simulare a independenței în evaluarea reformelor guvernamentale.

În reacție, directorul executiv al IPRE, Iulian Groza, [a subliniat](#) că sprijinul oferit instituțiilor publice este unul strict tehnic și consultativ, realizat cu susținerea partenerilor de dezvoltare ai Republicii Moldova și reprezintă o practică uzuală în democrațiile europene. Totodată, acesta a amintit că inclusiv în perioada în care Vlad Filat a exercitat funcția de prim-ministru, Guvernul a beneficiat de sprijinul organizațiilor neguvernamentale și al partenerilor internaționali, inclusiv prin mecanisme instituționalizate de consultare.

21.03.2025

Fosta bașcană a UTA Găgăuzia, Irina Vlah, [a lansat un atac public](#) la adresa organizațiilor societății civile printr-un articol publicat pe site-ul său oficial, mesaj amplificat ulterior printr-un [material video](#) difuzat de aceasta. Textul promovează un narativ de tip „ONG-izare a

statului”, prezentând implicarea reprezentanților sectorului neguvernamental în instituțiile publice drept un fenomen nociv, responsabil de disfuncționalități sistemice și de transformarea Republicii Moldova într-un „mare ONG”.

Potrivit Irinei Vlah, activitatea autorităților publice ar fi fost influențată de un așa-numit „stil ONG-ist” de guvernare, axat pe atragerea resurselor externe, ceea ce ar fi dus la creșterea dependenței de credite, majorarea datoriei publice, strategii fără impact practic și salarii ridicate în sectorul public la niveluri „comparabile cu cele din ONG-uri”. Totodată, aceasta susține că foști reprezentanți ai ONG-urilor, ajunși în funcții publice, ar replica practici specifice sectorului neguvernamental, invocând cheltuieli excesive, deplasări frecvente și utilizarea ineficientă a resurselor publice.

Adițional, textul afirmă că ONG-urile ar fi „substituit” structuri ale statului, ar fi preluat atribuții guvernamentale și ar fi beneficiat nejustificat de acces la informații sensibile, inclusiv date cu caracter personal și informații clasificate. Degradarea din „majoritatea domeniilor importante” este atribuită unui presupus proces de „ONG-izare forțată”, comparat cu oligarhizarea statului, consolidând o retorică de delegitimare a societății civile și prezentând-o drept un risc pentru funcționarea democratică.

În final, articolul pledează pentru un proces de „dezONGizare”, solicitând limitarea rolului organizațiilor societății civile și impunerea unor „teste specializate” pentru reprezentanții acestora înainte de accesul în funcții publice. O asemenea abordare ridică semne de întrebare privind respectarea principiilor pluralismului, participării civice și rolului legitim al societății civile într-o democrație.

24.03.2025

Fostul procuror general și fost candidat la funcția de președinte, Alexandr Stoianoglo, [a formulat](#) afirmații stigmatizante și de delegitimare la adresa organizațiilor societății civile și a presei, negând însăși existența unei societăți civile autentice în Republica Moldova, afirmând că deși există numeroase ONG-uri, acestea ar reprezenta doar „decoruri”, lipsite de un rol real de control public.

Potrivit lui Stoianoglo, organizațiile societății civile ar fi orientate mai degrabă spre interesele donatorilor externi și ale granturilor decât spre nevoile cetățenilor, „imitând” funcțiile unei societăți civile care, în opinia sa, nu ar mai exista. În același discurs, acesta a acuzat presa și ONG-urile de sprijin necondiționat pentru actuala guvernare și a afirmat că tăcerea acestora, în contextul unor presupuse presiuni asupra opoziției și mass-mediei, ar confirma abandonarea rolului lor critic.

Declarațiile se înscriu într-un discurs mai larg de delegitimare a societății civile și a presei independente, prezentate ca actori lipsiți de autonomie și captivi intereselor externe sau politice.

31.03.2025

Fostul prim-ministru Vlad Filat [a lansat un nou atac](#) la adresa organizațiilor societății civile printr-o postare intitulată „DEEP STATE”, în care reia și amplifică narrative de delegitimare a ONG-urilor. Acesta invocă o intervenție a academicianului Frank Furedi în Parlamentul European pentru a susține teza potrivit căreia ONG-urile ar constitui o „clasă nealeasă” care influențează politicile publice.

În mesajul său, Filat validează afirmațiile conform cărora ONG-urile „nu ar avea nicio relație organică cu oamenii pe care pretind că îi reprezintă” și ar fi, în realitate, „extensii ale guvernării”, calificarea lor drept organizații neguvernamentale fiind descrisă drept „o minciună orwelliană”. Prin preluarea și amplificarea unui limbaj extrem, chiar dacă nu îi aparține în mod direct, inclusiv a unor expresii precum „paraziți care trăiesc pe spinarea contribuabililor” și a ideii că suveranitatea Europei ar depinde de excluderea acestora, Vlad Filat contribuie la promovarea unui discurs stigmatizant și demonizator la adresa societății civile, prezentând ONG-urile drept actori ilegiti și nocivi pentru suveranitatea statelor.

24.06.2025

Deputatul Bogdan Țîrdea [a lansat un atac](#) pe canalul său de Telegram la adresa mai multor organizații ale societății civile – inclusiv CRJM, IPRE, Promo-LEX, CPR și Fundația Soros Moldova – în contextul apelului public prin care acestea au solicitat Guvernului și Parlamentului asigurarea unui proces transparent și bazat pe merit în desemnarea judecătorilor Curții Constituționale.

În mesajul său, deputatul a calificat organizațiile drept „participante la procesul de capturare a statului” și a susținut că liderii acestora ar controla instituții-cheie precum CEC, Curtea Supremă de Justiție, Ministerul Economiei sau Consiliul Suprem de Securitate. Postarea a avut un ton denigrator, sugerând că apelul public ar reprezenta „un circ”, și a fost formulată într-o manieră menită să discrediteze inițiativa și actorii implicați.

25.05.2025

Actorul Sergiu Voloc, afiliat recent Partidului „Moldova Mare”, [a lansat](#) declarații cu caracter stigmatizant la adresa organizațiilor neguvernamentale, susținând că acestea s-ar implica excesiv în politică și ar influența deciziile statului. În intervenția sa, Voloc a afirmat că își dorește ca Republica Moldova să fie „mai mult stăpână pe propriile interese și decizii decât ONG-urile”, susținând că multe dintre acestea „se implică în politică” și ar avea un „caracter criminal și defectuos”.

Declarațiile au fost făcute în cadrul unei conferințe organizate de formațiune și se înscriu în discursul promovat de partid, centrat pe suveranism și pe ideea că procesele politice din țară ar fi influențate de actori externi, inclusiv printr-o retorică delegitimantă la adresa organizațiilor societății civile.

17.07.2025

Politicianul Renato Usatii a afirmat în [declarații publice](#) că „ONG-iștii afiliați guvernării” ar fi efectuat presiuni pentru ca concertul artistului britanic Sting, programat la Chișinău pe 27 iulie, să fie anulat, folosindu-se de atacuri politice și falsuri. În cadrul video-ului Usatii folosește injurii și etichetări la adresa ONG-urilor, sugerând că acestia ar fi beneficiat de finanțări considerabile.

Notă: Această declarație este un atac împotriva ONG-urilor, deoarece pune sub semnul întrebării independența și legitimitatea acestora, sugerând că ar fi controlate politic sau ar lucra exclusiv în interesul guvernării. Este o retorică extrem de nocivă, deoarece subminează încrederea în societatea civilă, răspândește narative populiste și distrage atenția de la problemele reale.

Aceste declarații pun la îndoială integritatea organizațiilor neguvernamentale din Moldova, fără a oferi dovezi concrete. Astfel de afirmații pot submina încrederea publicului în societatea civilă și pot descuraja participarea civică. Criticile nefondate pot, de asemenea, să afecteze colaborarea dintre societatea civilă și instituțiile statului, esențială pentru dezvoltarea unei societăți democratice.

23.09.2025

Președintele Partidului Național Moldovenesc, Dragos Galbur, [a anunțat](#) că și-a anulat participarea la o emisiune difuzată de ProTV, invocând prezența jurnaliștilor de la Ziarul de Gardă, pe care i-a acuzat că ar fi devenit „instrument propagandistic al guvernării” și că ar publica materiale manipulatorii la adresa sa. Acesta a susținut că ar fi ținta unei campanii coordonate de denigrare „orchestrată de PAS prin canale media precum TV8, Agora și Ziarul de Gardă” și conturi false de pe rețelele sociale, comparând situația actuală cu perioada controlului mediatic din anii 2012-2019. În declarațiile sale, acesta a mai asociat jurnaliștii cu „propagandă”, „joc murdar” sau „linșaj public”.

Astfel de afirmații, mai ales atunci când sunt formulate de lideri politici, contribuie la delegitimarea presei și la erodarea încrederii publice în instituțiile media. În același timp, asocierea presei independente cu autoritățile sau cu partidul de guvernământ distorsionează percepția publică asupra rolului și independenței mass-mediei.

12.12.2025

Deputatul fracțiunii „Alternativa”, Ion Chicu, a propus [un proiect legislativ](#) prin care jurnaliștii finanțați din bani publici, angajații ONG-urilor finanțate din bugetul de stat sau din granturi externe, precum și persoanele remunerate în cadrul proiectelor de asistență externă gestionate de stat, să fie obligați să depună declarații de avere și interese personale. În principiu, acțiunea a vizat extinderea regimului de declarare a averii, specific funcționarilor publici, asupra angajaților media și ai societății civile care gestionează sau beneficiază de fonduri publice ori externe prin intermediul statului.

Guvernul Republicii Moldova a emis [aviz negativ](#) asupra proiectului, argumentând că extinderea listei subiecților ar suprasolicita Autoritatea Națională de Integritate și ar crea dificultăți administrative suplimentare.

Notă: Inițiativa reprezintă un atac de tip presiune legislativă asupra presei și societății civile, provenit din zona politică, care poate avea efect de intimidare și descurajare a activității critice față de autorități. Este problematică din perspectiva libertății presei și a libertății de asociere dacă obligațiile propuse nu sunt justificate prin criterii clare de proporționalitate, întrucât pot crea un regim excesiv de control și stigmatizare a actorilor independenți.

CATEGORIA 4.**Atacuri directe împotriva presei independente în exercitarea profesiei jurnalistice**

Cazurile analizate reflectă un tipar de presiuni directe asupra jurnaliștilor și organizațiilor de media independente, prin amenințări, inclusiv cu moartea sau cu intentarea unor dosare penale, mesaje de intimidare și denigrare, precum și agresiuni verbale și fizice. Discursul public recurge frecvent la etichetări precum „bordel mediatic”, „acoliți ai PAS”, „mâncători de granturi” sau la acuzații privind presupuse interese obscure, în special ca reacție la investigații și materiale critice. În paralel, sunt semnalate și restricții instituționale, precum limitarea accesului jurnaliștilor în instanțele de judecată. Per ansamblu, aceste acțiuni depășesc sfera criticii legitime și tind să genereze un efect de intimidare și descurajare a exercitării libere a profesiei jurnalistice.

04.02.2025

Fostul viceministru al afacerilor externe și integrării europene, Valeriu Ostalep, [a lansat](#) o campanie publică de atacuri la adresa jurnalistei Zoya Dubaeva și a redacției Nokta, prin multiple postări pe Telegram și rețelele sociale. Acesta a publicat repetat fotografii personale ale jurnalistei, însoțite de insinuări potrivit cărora aceasta și redacția ar promova „lumea rusă”, punând sub semnul întrebării credibilitatea activității sale jurnalistice.

În decurs de aproximativ 24 de ore, Ostalep a distribuit aproape 20 de postări și redistribuiri, amplificând atacul, care a fost ulterior preluat de alte persoane publice și susținători inclusiv un consilier municipal din Comrat, susținător al socialiștilor, avocatul Vladimir Cimpoș, care a redistribuit postarea fără comentarii, fosta directoare a Primului Post TV din Transnistria, Elena Pahomova, precum și Vitalii Voznoi, care se autodefinește drept activist civic.

Acțiunile au fost declanșate de un material al Nokta ce făcea trimitere la o investigație privind afacerile fraților Ostalep. În acest context, Valeriu Ostalep a continuat să publice fotografii ale jurnalistei, însoțite de comentarii denigratoare, precum: „«Poetesa» din Bălți, dintr-o dată «scrie» o «investigație» despre arme și niște teme absurde, în care evident nu se pricepe”. În paralel cu comentariile denigratoare, acesta a inițiat și un litigiu împotriva redacției.

Redacția Nokta a calificat aceste acțiuni drept o campanie coordonată de hărțuire și discreditare, menită să afecteze încrederea publicului în presa independentă.

15.02.2025

În cadrul congresului deputaților și al organelor reprezentative ale Găgăuziei, desfășurat la Comrat, redacțiile Nokta.md și Laf.md, precum și jurnaliștii acestor instituții media prezenți la eveniment, au fost [ținta unor atacuri publice](#) lansate de fostul deputat al Adunării Populare a Găgăuziei, Boris Novak. Acesta a îndemnat de la tribună la dispreț

general față de jurnaliști, în special față de cei din Găgăuzia, calificându-i drept „mass-media la comandă și plătită” și „trădători ai poporului găgăuz”, care ar acționa împotriva intereselor acestuia. Mesajul a fost susținut tacit sau prin aplauze și gesturi de încuviințare nonverbale de către alți reprezentanți ai autorităților din Găgăuzia prezenți la eveniment, inclusiv Dmitri Constantinov, președintele Adunării Populare a Găgăuziei, și bașcana Evghenia Guțul.

În cadrul aceluiași eveniment, jurnalista Elena Celac de la Radio Moldova Comrat a fost vizată de [declarații amenințătoare](#) din partea consilierului bașcanei și responsabilului de relația cu mass-media, Mihail Vlah, care ar fi afirmat că aceasta „va dispărea în curând” („Елена, скоро вас не будет!”).

Ulterior, mai multe organizații media [au semnat o declarație](#) comună prin care au condamnat aceste comportamente, subliniind că jurnaliștii considerați incomozi din Găgăuzia sunt frecvent supuși presiunilor din partea unor reprezentanți ai administrației locale, în contradicție cu prevederile Legii privind libertatea de exprimare. Semnatarii au solicitat autorităților vizate să adopte un comportament conform standardelor democratice, să înceteze manifestările de intoleranță și să prezinte scuze publice instituțiilor media și jurnaliștilor afectați.

Avocatul Poporului, Cescav Panico, [a condamnat](#) la rândul său atacurile, apreciind că declarațiile lui Boris Novak constituie o formă de instigare la hărțuirea presei și afectează libertatea de exprimare. Ombudsmanul a recomandat Adunării Populare a UTA Găgăuzia să prezinte scuze redacțiilor nokta.md și laf.md, să respecte normele de etică parlamentară și să adopte măsuri pentru protejarea drepturilor mass-media, solicitând informarea instituției în termen de o lună cu privire la măsurile întreprinse.

12.02.2025

Jurnalista CU SENS, Malvina Cojocari, [a fost agresată și intimidată](#) de mai mulți susținători ai bașcanei UTA Găgăuzia, Evghenia Guțul, în timpul unui protest desfășurat în fața Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani. Protestatarii au agresat jurnalista verbal, au bruscat-o și au încercat să îi smulgă foile cu notițe din mână, în timp ce aceasta își desfășura activitatea profesională. Deși în zonă se aflau polițiști și carabinieri, aceștia nu au intervenit pentru a asigura securitatea jurnalistei sau pentru a preveni escaladarea incidentului.

În urma incidentului, redacția CU SENS a publicat o reacție publică prin care a făcut apel către Inspectoratul General al Poliției și Inspectoratul General de Carabinieri să asigure protecția jurnaliștilor pe durata protestelor și a altor evenimente publice și să intervină prompt în situațiile în care integritatea fizică și morală a acestora este pusă în pericol.

În aceeași zi, mai multe organizații neguvernamentale de media au semnat [o declarație](#) comună prin care au condamnat comportamentul ilegal al unor susținători ai Evgheniei Guțul față de reprezentanții presei. Semnatarii au subliniat că acțiunile protestatarilor constituie o încălcare a dreptului la integritate corporală, a libertății individuale și a siguranței persoanei, precum și o ingerință gravă în drepturile speciale garantate jurnaliștilor, accentuând inadmisibilitatea tolerării unor asemenea fapte.

La 24 martie, doi activiști ai blocului politic „Victorie”, afiliat politicianului fugar Ilan Șor, [au depus plângeri la poliție](#) împotriva redacției CU SENS, acuzând-o de calomnie în legătură cu reacția publică privind intimidarea jurnalistei Malvina Cojocari. Ulterior, unul dintre aceștia a mai depus o plângere la poliție după ce redacția a anunțat public că a fost acționată în judecată de aceleași două persoane.

Incidentul s-a produs în contextul ședințelor de judecată în dosarul în care bașcana Evghenia Guțul este învinuită de comiterea infracțiunii de finanțare ilegală a partidelor politice. Mai mulți jurnaliști care reflectau desfășurarea ședințelor în așa-numitul „Dosar Guțul” au semnalat situații similare de intimidare și presiuni, atât din partea protestatarilor, cât și a unor politicieni afiliați lui Ilan Șor, prezenți la fața locului.

19.02.2025

Fostul prim-ministru al Republicii Moldova și președintele Partidului Dezvoltării și Consolidării Moldovei (PDCM), Ion Chicu, a formulat în repetate rânduri declarații publice ofensatoare la adresa unor instituții media și jurnaliști.

Într-o postare pe pagina sa de Facebook, acesta [a reacționat](#) la invitația adresată de TV8 de a participa la emisiunea „Cutia Neagră”, moderată de Mariana Rață, calificând postul drept „bordel mediatic” și susținând că nu ar merita „atenția oamenilor”.

Ulterior, în contextul dezbaterilor generate de atacurile împotriva redacțiilor Nokta.md și Laf.md din cadrul Adunării Populare a Găgăuziei, Ion Chicu a publicat noi mesaje denigratoare. Ca reacție la poziția Avocatului Poporului, care a condamnat respectivele atacuri, acesta [i-a insultat pe jurnaliști](#), numindu-i „ticăloși”, „acoliți ai PAS” și acuzându-i de „batjocură psihologică asupra poporului”. De asemenea, a etichetat o jurnalistă de la Ziarul de Gardă drept „mâncătoare de granturi”.

Organizațiile din domeniul mass-media [au condamnat](#) aceste declarații și au solicitat fostului prim-ministru să prezinte scuze publice redacțiilor vizate și să adopte un discurs conform standardelor de respect și toleranță față de presă.

26.02.2025

Directorului Spitalului Clinic din Bălți, Gheorghe Brînza, [a lansat](#) mai multe amenințări și presiuni împotriva jurnaliștilor NordNews după publicarea investigației care îl viza într-un potențial conflict de interese legat de angajarea socrului său. Autorul materialului și producătorul redacției au primit apeluri și mesaje agresive, inclusiv afirmații cu tentă amenințătoare referitoare la eventuale „răzbunări” în cazul unor probleme de sănătate ale rudei vizate.

Redacția a semnalat că tentativele de a obține un punct de vedere oficial au fost ignorate, iar presiunile ar fi continuat inclusiv prin intermediul unor terțe persoane. În urma acestor fapte, NordNews a depus o plângere la Inspectoratul de Poliție Bălți pentru intimidarea jurnaliștilor și a sesizat Autoritatea Națională de Integritate cu privire la un posibil conflict de interese, anunțând totodată că va continua investigațiile asupra activității conducerii spitalului.

27.02.2025

Paznicul clădirii Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia [a bruscat și intimidat fizic și verbal](#) echipa de filmare a portalului CU SENS, formată din jurnalista freelancer Elena Celac și cameramanul Serghei Aga. Incidentul a avut loc în contextul documentării activității autorității și participare la o ședință publică. Acesta a interzis filmarea inclusiv din exteriorul clădirii, invocând în mod nejustificat necesitatea unei permisiuni, și a apelat serviciul 112. Polițiștii sosiți la fața locului au întocmit un proces-verbal și au confirmat că jurnaliștii își pot continua activitatea.

Organizațiile neguvernamentale de media [au condamnat](#) comportamentul ilegal al paznicului, subliniind că acțiunile acestuia constituie o încălcare a dreptului la integritate fizică și la libertatea individuală, afectând siguranța persoanei, precum și o ingerință gravă în exercitarea libertății presei. Acestea au cerut organelor de drept să sancționeze agresorul pentru împiedicarea intenționată a activității mass-media. Totodată, a fost solicitat ca Î.S. „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne să examineze cazul sub aspect disciplinar, iar Comitetului Executiv al Găgăuziei să se asigure că reprezentanții săi adoptă o conduită conformă cu legea în raport cu instituțiile media și jurnaliștii.

7.03.2025

Jurnaliștii Ziarul de Gardă (ZdG), Măriuța Nistor și Igor Ionescu, [au fost agresați fizic și verbal](#) în timpul documentării unui protest organizat în fața Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în sprijinul deputatului transfug Alexandr Nesterovschi, cercetat penal pentru corupere pasivă și pentru acceptarea finanțării unui partid politic din partea unui grup criminal organizat.

Potrivit redacției, reporterii au fost supuși inițial insultelor și acuzațiilor nefondate de „finanțare din partea unui grup criminal”, făcându-se

trimitere la USAID. Ulterior, agresiunile au escaladat: o participantă la protest a lovit-o pe reportera Măriuța Nistor în zona bărbiei, iar cameramanul Igor Ionescu a fost, la rândul său, lovit, fiind avariat și echipamentul video al redacției. În urma agresiunilor, reprezentanții ZdG au sesizat forțele de ordine și au depus o plângere la poliție.

Mai multe organizații de media [au condamnat](#) public comportamentul ilegal al protestatarilor față de jurnaliștii ZdG, calificând acțiunile drept încălcări grave ale dreptului la integritate corporală, siguranță personală și libertatea presei. În contextul repetării unor astfel de incidente și al percepției de impunitate, organizațiile au solicitat autorităților să investigheze prompt faptele, să îi tragă la răspundere pe agresori și să adopte măsuri eficiente pentru prevenirea și contracararea atacurilor îndreptate împotriva jurnaliștilor, în special în cadrul manifestațiilor asociate rețelei politicianului fugar Ilan Șor.

31.03.2025

Consiliul pentru promovarea proiectelor investiționale de importanță națională (CPPIIN) a decis o nouă suspendare temporară a licenței de emisie a postului de televiziune TVC21. Decizia a fost motivată de lipsa unor documente complete și a unor „informații concludente” privind acționarii și structura de proprietate a companiei care deține postul. Autoritățile [au precizat](#) că măsura are un caracter strict administrativ și nu vizează conținutul editorial sau activitatea jurnalistică a postului, nefiind constatate nereguli în programele difuzate. Suspendarea este temporară și poate fi remediată prin prezentarea informațiilor solicitate.

În reacție, Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI), alături de alte organizații semnatare, a [publicat o declarație](#) prin care și-a exprimat îngrijorarea față de aplicarea acestui mecanism de suspendare sau retragere a licențelor furnizorilor de servicii media audiovizuale de către CPPIIN în lipsa unei hotărâri judecătorești. Organizațiile au reiterat că mecanisme similare au fost declarate anterior [neconstituționale](#) și contravin standardelor internaționale privind libertatea de exprimare garantat de articolul 10 a Convenției Europene a Drepturilor Omului (CEDO).

Totodată, acestea au subliniat că suspendarea temporară a licenței de emisie a unui post de televiziune constituie o ingerință gravă în dreptul la libera exprimare, iar aplicarea unei asemenea măsuri pentru neîndeplinirea unor obligații administrative este, în acest caz, vădit disproporționată și contrară scopului intereselor legitime protejate într-o societate democratică. A fost, de asemenea, semnalată lipsa de transparență în procesul de elaborare și adoptare a noului mecanism juridic aplicat de CPPIIN, riscul replicării acestor practici declarate neconstituționale în continuare, precum și necesitatea

alinierii legislației la standardele constituționale și internaționale privind libertatea de exprimare.

Reacția CJI survine în contextul suspendării licențelor a [peste 30 de posturi](#) de televiziune și radio de către CPPIIN, mecanism calificat drept alarmant inclusiv de către [Comisia Europeană](#).

3.04.2025

Fosta bașcană a Găgăuziei și lideră a Partidului Republican „Inima Moldovei”, Irina Vlah, precum și alți membri ai echipei sale, [au atacat verbal și intimidat](#) reportera Ziarul de Gardă, Natalia Zaharescu, în timpul unui [briefing de presă](#). În loc să răspundă la întrebările privind prezența în grupul său de inițiativă a unor foști candidați ai partidelor afiliate lui Ilan Șor, Irina Vlah a negat informațiile și a calificat publicația drept „ziar de guvernare”, sugerând existența unor finanțări politice. Alți membri ai echipei sale au adresat insulte directe jurnalistei, au pus sub semnul întrebării legitimitatea acesteia și au formulat acuzații nefondate. Briefingul a fost întrerupt înainte ca reportera să își poată continua întrebările, fiind astfel împiedicată exercitarea activității jurnalistice. Ulterior, Irina Vlah a publicat imagini și mesaje denigratoare la adresa ZdG și a reporterei, menționând că au fost victima „unor noi falsuri lansate de jurnaliștii controlați de PAS”, amplificând atacul public împotriva instituției media.

După ce s-a [solidarizat public](#) cu reportera Ziarul de Gardă, Natalia Zaharescu, și a criticat comportamentul fostei bașcane a Găgăuziei, fondatorul portalului Nokta, Mihail Sirkeli, [a devenit](#), în aceeași zi, ținta unei campanii coordonate de intimidare. Acesta a primit sute de mesaje cu insulte și amenințări de la conturi suspecte, aparent operate de boți, pe Telegram, Viber și prin SMS, precum și numeroase apeluri de la numere străine. Atacul a durat aproximativ 24 de ore, iar jurnalistul a declarat că vede o legătură directă între aceste acțiuni și poziția sa critică exprimată public față de Irina Vlah.

08.04.2025

Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) [a aprobat](#) un regulament-cadru privind accesul în sediile instanțelor judecătorești, care a introdus noi restricții pentru activitatea jurnaliștilor. Deși documentul nu a fost încă publicat în Monitorul Oficial, proiectul a fost plasat anterior pe site-ul CSM într-o secțiune cu vizibilitate redusă, fără consultări reale cu organizațiile de media sau experți din domeniu. Regulamentul condiționează accesul presei la ședințele de judecată de probarea conducerii instanței, în baza unei cereri scrise depuse, de regulă, cu 24 de ore înainte și cu indicarea scopului vizitei. Pentru înregistrări audio/video în ședințe, mass-media trebuie să notifice instanța. În situații de urgență sau dacă cererea este depusă tardiv, accesul pentru filmări se permite doar în limita spațiului disponibil. Relația instanțelor cu presa este guvernată suplimentar de [Ghidul CSM–mass-media din 2016](#).

Centrul pentru Jurnalism Independent și organizațiile de media [au condamnat](#) decizia CSM, calificând regulamentul drept abuziv și incompatibil cu libertatea presei. Deși au considerat legitimă reglementarea accesului pentru menținerea ordinii în instanțe, acestea au specificat că restricțiile disproporționate și lipsa consultărilor cu presa subminează rolul jurnalistic de informare a publicului asupra actului de justiție. În acest context, CJJ a cerut anularea hotărârii CSM și revizuirea regulamentului în dialog cu reprezentanții mass-media.

În urma reacțiilor publice, CSM [a declarat](#) că regulamentul aprobat a vizat exclusiv menținerea ordinii publice, securitatea participanților și solemnitatea procedurilor judiciare, invocând statutul instanțelor ca infrastructură critică și problemele recurente de securitate, hărțuire și spațiu, mai ales în dosarele de rezonanță. Consiliul a respins acuzațiile privind limitarea libertății presei, susținând că solicitarea prealabilă a accesului are un scop organizatoric și că regulamentul ar acorda mass-mediei un regim preferențial, dat fiind faptul că doar reprezentanții mass media ar avea dreptul de a realiza înregistrări audio-video. De asemenea, CSM a anunțat revizuirea Ghidului privind relația cu mass-media și publicarea textului final al regulamentului după finalizarea redactării.

16.05.2025

Jurnalista portalului Nokta, Vlada Verșinina, [a fost îndepărtată](#) dintr-o ședință publică în dosarul bașcanei Găgăuziei, Evghenia Guțul, la solicitarea avocatului acesteia. Apărătorul a susținut că reporteră ar fi realizat înregistrări audio neautorizate, invocând faptul că articolele sale conțineau citate „prea exacte” pentru a fi redactate fără un dispozitiv de înregistrare. Procurorul nu a identificat nereguli, iar jurnalista a cerut să prezinte notițele sale cu marcaje de timp care demonstreu redactarea în timp real, însă instanța a refuzat să o asculte, motivând că nu este parte în proces.

Ulterior, la 19 mai, jurnalista a solicitat actul prin care i-a fost restricționat accesul, însă acesta nu i-a fost comunicat. La 23 mai, judecătoarea Ana Cucerescu a reiterat verbal interdicția pentru întreg procesul, comunicând înlăturarea acesteia de la întreg procesul de judecată, fără emiterea unui act juridic notificat în scris.

Ca urmare, Centrul pentru Jurnalism Independent [a depus o petiție](#) către Consiliul Superior al Magistraturii, solicitând autosesizarea și examinarea cazului, pe motiv că situația reprezintă o limitare nejustificată a accesului presei la un proces de interes public major și un precedent periculos pentru transparența justiției.

20.06.2025

Realizatoarea emisiunii „Rezoomat” de la Realitatea, jurnalista Ileana Pîrgaru, [a fost acționată](#) în judecată de Partidul „Moldova Mare”, condus de fosta procuratoare Victoria Furtună, după ce a declarat într-o ediție recentă că formațiunea ar fi succesoarea partidului „Șor”, declarat neconstituțional.

În cadrul unei cereri semnate de lidera partidului, aceasta a susținut că jurnalista ar fi prezentat „o faptă mincinoasă ca fiind adevăr”, solicitând dezmințirea publică a afirmațiilor în cadrul aceleiași emisiuni. Partidul a respins orice legătură cu Ilan Șor sau cu anturajul acestuia.

Deși un partid politic are dreptul să-și apere reputația în instanță, acțiunile judiciare îndreptate împotriva jurnaliștilor pentru declarații făcute în contextul dezbaterii politice pot avea un efect descurajator asupra presei și trebuie analizate cu prudență, având în vedere marja largă de critică admisibilă față de actorii politici.

23.06.2025

Jurnaliștii proiectului media Fără Filtre [au fost agresați fizic](#) și verbal în timpul protestului organizat la 23 iunie de Partidul Socialiștilor, în timp ce documentau evenimentul. Reporterul Constantin Niculae a fost bruscat, iar jurnalista Veronica Gherbovețchi a fost supusă intimidărilor și agresiunilor din partea unor participanți, fiind astfel obstructionați în exercitarea activității jurnalistice într-un context de interes public.

Centrul pentru Jurnalism Independent, alături de organizațiile neguvernamentale de media cosemnatate, [a condamnat ferm](#) aceste acțiuni, calificându-le drept o încălcare a dreptului la integritate și siguranță, precum și o ingerință gravă în libertatea presei. Organizațiile au solicitat autorităților să investigheze faptele și să tragă la răspundere persoanele implicate, iar formațiunilor politice organizatoare să condamne public agresiunile față de jurnaliști și să promoveze un discurs care respectă rolul presei într-o societate democratică.

28.06.2025

Directoarea Palatului raional de Cultură „Nicolae Lupu” din Rezina, Angela Racu, [ar fi exercitat](#) o tentativă de intimidare și presiune asupra redacției „Rezina în Obiectiv” în urma publicării unei anchete în cadrul proiectului „CV de integritate”, care documenta mai multe aspecte ce țin de integritatea funcționarei, inclusiv angajarea soțului în instituția pe care o conducea și neindicarea unor venituri obținute din activități artistice, situație ulterior rectificată prin depunerea unei declarații de avere actualizate.

Potrivit redacției, la 48 de zile de la apariția materialului, jurnalistul Andrei Bordian, a primit un apel telefonic din partea Angelei Racu, în care aceasta i-ar fi solicitat publicarea unui nou articol într-o anumită

formulare, avertizând că, în caz contrar, „o să scriu peste tot și din proiecte o să zburăți și de peste tot”. Convorbirea ar fi fost întreruptă fără a permite un dialog sau solicitarea unor clarificări suplimentare.

Directorul executiv al Asociației Presei Independente (API), Petru Macovei, a calificat comportamentul acesteia drept reprobabil și incompatibil cu statutul de funcționar public. Cazul evidențiază vulnerabilitatea jurnaliștilor la presiuni și necesitatea respectării stricte a garanțiilor legale privind libertatea presei.

1.07.2025

Președintele Partidului „Șansă”, Alexei Lungu, afiliat lui Ilan Șor, [a intimidat-o și amenințat-o](#) pe jurnalista ZdG, Măriuța Nistor, în cadrul sediului Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani, în contextul desfășurării unei ședințe în dosarul ce o vizează pe bașcana Găgăuziei, Evghenia Guțul. Acesta a afirmat că, după alegerile parlamentare din 28 septembrie, i se va „deschide un dosar penal”.

Alexei Lungu ar fi împiedicat-o în mod repetat pe reportera ZdG să-și exercite atribuțiile profesionale, adresându-i remarci precum „asta nu e muncă, e manipulare și minciună” sau „trebuie să mă uit în dosarul penal ce-i acolo pentru fals și uz de fals”, sugerând inițierea unor proceduri penale. De asemenea, i-ar fi adresat expresii denigratoare, minimalizând statutul său profesional. În pofida solicitărilor repetate ale jurnalistei de a înceta intimidările și de a-i permite să-și desfășoare activitatea, acesta ar fi continuat intervențiile, inclusiv în momentul în care aceasta încerca să obțină declarații de la Evghenia Guțul. Măriuța Nistor a mai fost vizată de amenințări similare din partea lui Alexei Lungu și la 9 mai 2025, în timpul unui marș organizat în centrul Chișinăului.

La același episod se adaugă și cazul jurnalistei TVR Moldova, Angelina Ungureanu, care [a fost și ea bruscată și intimidată](#) de liderul Partidului „Șansă” înainte de începerea ședinței de judecată. Acesta a intervenit agresiv, împiedicând-o să își continue discuția cu Evghenia Guțul. Conform jurnalistei, aceasta a fost îmbrâncită de câteva ori și intimidată, iar solicitările sale de a i se permite exercitarea profesiei au fost ignorate.

Aceste incidente conturează un tipar îngrijorător de presiuni și intimidări la adresa jurnaliștilor aflați în exercitarea atribuțiilor profesionale.

2.07.2025

Consiliera municipală Ludmila Polodiuc, vicepreședinta fracțiunii MAN, [a agresat-o fizic și verbal](#) pe jurnalista Nadejda Roșcovanu, fotoreporter Jurnal.md, în incinta Primăriei municipiului Chișinău. Jurnalista se afla la fața locului pentru a documenta procesul de votare a bugetului.

În urma unui schimb de replici cu Eugenia Ceban, consiliera Polodiuc ar fi intervenit, ar fi apucat-o de mâini și ar fi împins-o spre scări, solicitându-i să se legitimeze. În urma altercației, în contextul în care jurnalista încerca să se apere și să se elibereze, consiliera ar fi acuzat-o că i-ar fi provocat o leziune la deget. Ulterior, mai mulți consilieri MAN ar fi înconjurat-o și i-ar fi adresat reproșuri legate de activitatea sa profesională.

Jurnalista a apelat serviciul 112 și a depus o plângere la poliție, iar redacția Jurnal.md a solicitat oficial imaginile video din incinta Primăriei pentru documentarea completă și clarificarea incidentului.

03.07.2025

În contextul ședințelor de judecată din dosarul penal al bașcanei UTA Găgăuzia, Evghenia Guțul, jurnalistul TV8 Andrei Captarenco [a devenit ținta](#) unei agresiuni în timpul documentării evenimentului. Potrivit informațiilor publice, acesta a fost lovit în cap cu un steag de către un protestatar prezent la manifestație pentru a o susține pe Evghenia Guțul. Incidentul se înscrie într-un tipar de presiuni asupra presei în spații publice cu încărcătură politică, în care jurnaliștii sunt vizați pentru simplul fapt că își exercită atribuțiile profesionale.

Agresiunea a fost semnalată ca parte a unei escaladări recente a intimidărilor și atacurilor asupra reporterilor care reflectă proteste, ședințe de judecată sau încearcă să obțină reacții de la actori politici. În aceeași perioadă, mai multe redacții au raportat cazuri de hărțuire, acostare jignitoare și violență, ceea ce contribuie la consolidarea unei percepții de impunitate pentru asemenea fapte.

În reacție, Centrul pentru Jurnalism Independent, împreună cu organizațiile cosemnatate, [a condamnat public](#) agresiunile și a solicitat autorităților să trateze prioritar protecția jurnaliștilor: investigarea și sancționarea agresorilor, consolidarea cadrului legal și aplicarea efectivă a garanțiilor existente (inclusiv norma penală privind împiedicarea intenționată a activității mass-media / intimidarea jurnalistului), precum și intervenții prompte ale poliției atunci când integritatea fizică sau morală a jurnaliștilor este pusă în pericol.

29.07.2025

În cadrul unei [interacțiuni publice](#), jurnalista Ziarului de Gardă Natalia Zaharescu a întrebat-o pe Victoria Furtună despre o posibilă afiliere cu Ilan Șor. În loc să răspundă direct la întrebare, Furtună a lansat un atac verbal la adresa publicației, acuzând-o că ar reprezenta „PAS-ul” și că ar fi finanțată din „bani murdari” proveniți de la USAID, Soros și alte surse externe. Replica a mutat discuția de la subiectul întrebării către presupusa lipsă de legitimitate a instituției media, folosind etichetări politice și insinuări privind finanțarea.

Incidentul se înscrie în tiparul mai larg al atacurilor asupra presei independente, în care jurnaliștii sunt delegitimați atunci când formulează întrebări incomode despre legături politice sau financiare.

30.07.2025

Președintele Comitetului Național de Coordonare „Pobeda”, Alexei Petrovici, după publicarea unei investigații jurnalistice RISE Moldova care ar arăta că primește finanțare de la „Pravfond”, fiind unul din protagoniștii articolului, a [reacționat public printr-un mesaj insultător](#) la adresa jurnaliștilor redacției RISE, folosind etichete degradante precum „șobolani” și „idioți inutili”. Atacul este prezentat ca o tentativă de discreditare a redacției și a autorilor investigației, pe fondul unei teme sensibile legate de bani și influență externă.

Jurnalista Marcela Zămosteanu a [denunțat public atacul](#) și l-a plasat într-un context mai larg: susține că Petrovici ar fi recunoscut ulterior că a luat bani (deși anterior ar fi invocat „donații de la persoane fizice”) și menționează că acesta i-ar fi trimis inclusiv mesaje audio în care se plânge că i-au fost blocate conturile organizațiilor asociate.

05.08.2025

În fața Judecătoriei Chișinău, în timpul manifestației organizate în susținerea bașcanei UTA Găgăuzia, Evghenia Guțul (în ziua pronunțării sentinței în dosarul privind finanțarea ilegală a fostului partid „Șor”), cel puțin trei jurnaliști au fost [hărțuiți și agresați de unii participanți](#). Reporterii proiectului media Fără Filtre, Constantin Niculae și Veronica Gherbovețchi, au devenit ținta intimidărilor și agresiunilor fizice din partea unei participante la manifestație, iar jurnalista TV8 Viorica Tataru a fost scuipată de o altă „protestatară”. Incidentul se înscrie într-un tipar de presiuni repetate asupra presei în contextul protestelor asociate rețelei lui Ilan Șor și susținătorilor Evgheniei Guțul, unde jurnaliștii sunt vizați pentru simplul fapt că își exercită profesia în spațiul public.

Organizațiile neguvernamentale de media au [condamnat public](#) aceste fapte și au cerut organelor de drept să inițieze procedurile legale pentru tragerea la răspundere a agresorilor. Semnatarii au subliniat că asemenea acțiuni reprezintă o atingere gravă adusă integrității corporale, siguranței persoanei și drepturilor speciale garantate jurnaliștilor, solicitând totodată măsuri eficiente pentru stoparea și contracararea abuzurilor repetitive îndreptate împotriva presei în timpul acestor manifestații.

14.08.2025

În timpul protestului de la Vulcănești, organizat pe fundalul creșterii prețurilor, cameramanul portalului nokta.md, Zahar Pavlioglo, a fost [agresat fizic](#) după încheierea manifestației, în timp ce își exercita atribuțiile profesionale. Potrivit relatării, jurnalistul i-a urmat pe unii organizatori ai protestului (Mihail Vlah și Fiodor Dobrov), care se deplasau după activistul Ivan Besarab. Fiodor Dobrov i-ar fi cerut să înceteze

filmarea („Lasă camera, nu merge după noi”), iar jurnalistul a răspuns că este reprezentant al presei și are dreptul să filmeze. Ulterior, de el s-ar fi apropiat fiii fostului deputat al Adunării Populare a Găgăuziei, Dmitrii Topala, care l-ar fi amenințat, iar unul dintre ei l-ar fi tras de păr, în pofida faptului că jurnalistul a reiterat că „nu face decât să lucreze”.

Incidentul a fost condamnat public de către Luciano Scambiato Licciardi, reprezentant al Secției politice, presă și informare a Delegației UE în Republica Moldova, care a calificat cazul drept „hărțuire și atac” și a subliniat că libertatea presei și accesul la informație sunt drepturi fundamentale într-o societate democratică, solicitând ca autoritățile să investigheze și să asigure condiții de lucru sigure pentru jurnaliști. Totodată, Poliția a comunicat că Inspectoratul de poliție Vulcănești a înregistrat incidentul și a inițiat verificări.

16.08.2025

La manifestația de din fața Gării Feroviare, echipa AGORA [a fost ținta unor agresii verbale](#) din partea participanților. Jurnalistei i-au fost adresate insulte și expresii vulgare, iar un protestatar a strigat: „Trebuieți uciși voi”. Pe parcursul protestului, atmosfera a fost ostilă față de presă: unii participanți au lovit microfonul echipei, au refuzat dialogul și au acuzat jurnaliștii că ar fi „provocatori”, „mâncători de granturi” sau manipulatori. Conform postării, protestul a fost anunțat de oligarhul fugar Ilan Șor și a fost declarat neautorizat și ilegal de către autorități.

26.09.2025

Preliminar alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025, candidatul socialist Nicolae Pascaru [a transmis](#) o cerere prealabilă redacției RISE Moldova, însoțită de amenințări cu acțiuni în justiție. Acesta a invocat faptul că o [investigație jurnalistică](#) realizată de RISE, referitoare la o construcție din satul Trebujeni – prezentată inițial drept centru de tineret și înregistrată ulterior ca proprietate personală a candidatului – i-ar fi afectat șansele electorale. Totodată, Pascaru a anunțat intenția de a solicita despăgubiri pentru un presupus „prejudiciu material”, inclusiv pentru o eventuală diminuare a numărului de mandate parlamentare și a alocațiilor financiare de la bugetul de stat destinate partidului său.

RISE Moldova a semnalat această tentativă de intimidare asociată acțiunilor SLAPP, menite să exercite presiuni asupra jurnaliștilor și să intimideze și să descurajeze investigarea subiectelor de interes public.

27.10.2025

Primarul satului Pepeni, raionul Sângerei, Oleg Cernei, [a intimidat-o](#) pe jurnalista Carolina Buimestru, colaboratoare a portalului Anticorupție.md, în contextul solicitării unei reacții la acuzațiile formulate de șeful Casei de Cultură din localitate, referitoare la unele ordine semnate de primar ce vizează raporturile de muncă. Edilul a ignorat solicitările jurnalistei, a refuzat dialogul direct, a cerut jurnaliștilor să părăsească biroul său și a utilizat un limbaj ofensator pentru a împiedica documentarea subiectului.

Ulterior, primarul a contactat-o telefonic pe jurnalistă, adresându-i injurii și acuzații denigratoare, iar atacurile verbale au continuat și într-o ședință publică locală, consolidând un comportament de intimidare față de exercitarea activității jurnalistice.

CJI și alte organizații de media [au condamnat](#) public comportamentul primarului Oleg Cernei, calificându-l drept abuziv și ostil față de presă, subliniind că acesta a urmărit intimidarea jurnalistei și descurajarea documentării unui subiect de interes public. ONG-urile au cerut edilului să adopte un comportament civilizată și să prezinte scuze publice jurnalistei apreciind cazul drept o tentativă de subminare a libertății presei.

31.10.2025

Jurnalista Mariana Rață, moderatoare a emisiunii *Cutia Neagră* și reporteră la TV8, a fost vizată de mesaje de amenințări cu moartea după emisiunea în care l-a intervievat pe liderul *Partidului Nostru*, Renato Usatii, la sfârșitul lunii octombrie 2025. Jurnalista a anunțat că va sesiza poliția pentru investigarea amenințărilor și a publicat conținutul mesajelor pe rețelele sociale pentru a atrage atenția asupra gravității situației.

Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI) și alte organizații media au [condamnat](#) ferm intimidările și au cerut organelor de drept să sancționeze autorul amenințărilor și injuriilor și să protejeze libertatea presei. Consiliul Europei, prin Platforma pentru protecția jurnalismului, a emis o [alertă](#) privind libertatea presei în Republica Moldova, solicitând o investigare promptă a cazului și protecție pentru jurnaliști.

Notă: Amenințările cu moartea adresate jurnalistei reprezintă un atac grav de tip intimidare și hărțuire online, formulat de un susținător al unui actor politic, în contextul nemulțumirii față de întrebările critice adresate într-o emisiune televizată. Este un atac la libertatea presei, deoarece urmărește descurajarea exercitării rolului de supraveghere a puterii și sancționarea jurnalismului critic prin presiune, frică și incitare la violență.

02.01.2026

Nepotul fostului speaker al Adunării Populare a Găgăuziei, Dmitri Konstantinov, condamnat la 12 ani de închisoare și fugit de justiție, a publicat o postare online în care i-a vizat pe jurnalistul Mihail Sîrkeli, redactor-șef al publicației *nokta*, precum și redacția *nokta* și alte persoane publice. Acesta a publicat mesaje cu conținut insultător și denigrator la adresa jurnalistului Mihail Sîrkeli, a redacției *nokta* în contextul relatărilor critice privind cazul acestuia. Redacția *nokta* [a făcut publică situația](#), semnalând caracterul ofensator al declarațiilor și contextul în care acestea au fost lansate.

Notă: Postarea constituie un atac de tip hărțuire și denigrare publică online, provenit din partea unei persoane apropiate unui actor politic

condamnat, în contextul nemulțumirii față de relatările jurnalistice critice. Este un atac la libertatea presei, deoarece urmărește intimidarea și delegitimarea unei redacții prin insulte și presiune publică, cu scopul de a descuraja investigațiile și criticile privind persoane influente.

16.01.2026

Autoritatea de stat rusă Roskomnadzor (Serviciul Federal de Supraveghere în sfera comunicațiilor, tehnologiilor informaționale și mass-media) a somat redacția Ziarului de Gardă (ZdG), să elimine de pe site-ul său versiunea în limba rusă a unui articol referitor la palatul lui Vladimir Putin din Crimeea anexată ilegal. Autoritatea a invocat pretinsa „încălcare a procedurii de difuzare a informațiilor”, amenințând că, în caz de refuz, operatorii de internet ar putea fi obligați să restricționeze accesul la resursa indicată în termen de 24 de ore.

Redacția ZdG a precizat că nu i-au fost prezentate dovezi privind falsitatea informațiilor și a refuzat să dea curs somației, considerând că autoritatea rusă nu are temei legal în jurisdicția Republicii Moldova. ZdG [a anunțat](#) că articolul rămâne publicat și că va continua să relateze despre războiul de ocupație al Rusiei și alte subiecte de interes public, solicitând autorităților Republicii Moldova să ia măsuri pentru protejarea mediului online și a libertății presei împotriva ingerințelor externe.

Notă: Această somație reprezintă un atac de tip cenzură și presiune instituțională transfrontalieră, provenit din partea unei autorități de reglementare media a unui stat străin, în contextul relatărilor critice despre lideri politici și acțiuni internaționale. Este un atac la libertatea presei, deoarece încearcă să restricționeze accesul la informații de interes public și să exercite control asupra conținutului jurnalistic independent în baza unor reglementări externe, subminând astfel dreptul la informare și independența editorială.

CATEGORIA 5.**Reprimarea libertății de exprimare și a activității ADO în regiunea transnistreană**

Cazurile documentate evidențiază o tendință sistematică de restrângere a libertății de exprimare și de reprimare a activității jurnaliștilor și ADO în regiunea transnistreană, prin utilizarea mecanismelor administrative, legislative și represive ale structurilor de facto. Refuzul arbitrar al accesului și acreditării jurnaliștilor, incriminarea activității jurnalistice neautorizate, precum și inițiativele de sancționare sub pretextul combaterii „informațiilor false” creează un climat de control și intimidare a presei. În paralel, detenția ilegală și condamnarea ADO pentru acuzații fabricate indică folosirea represiunii penale ca instrument de reducere la tăcere a vocilor critice. Aceste practici subminează grav drepturile fundamentale și consolidează un regim de impunitate în regiune, în absența unor mecanisme efective de protecție a libertății de exprimare.

5.03.2025

Redactorul-șef al proiectului media MOCT, Evghenii Ceban, [nu a fost lăsat să intre](#) în regiunea transnistreană, fiind informat de un reprezentant al punctului de control că accesul este permis exclusiv în baza unei acreditări. Jurnalistul a precizat că nu se deplasa în scop profesional, însă autoritățile de facto au refuzat inclusiv posibilitatea de a-i permite accesul însoțit pentru clarificarea situației.

Refuzul are loc în contextul în care administrația transnistreană a suspendat, din primăvara anului 2022, acceptarea cererilor de acreditare pentru jurnaliști, odată cu introducerea așa-numitului „Cod de amenințare teroristă”. În acest cadru, solicitarea de acreditare depusă de proiectul „MOCT” a fost respinsă.

Ulterior, la 6 mai, administrația de facto [a refuzat](#) acreditarea membrilor echipei „MOCT”, pentru reflectarea unor evenimente publice din regiune, deși acestea au fost promovate oficial drept deschise. Refuzul a fost motivat prin trimeri generale la reglementări interne, care permit neconfirmarea acreditării fără prezentarea unor explicații clare.

Aceste acțiuni se înscriu într-un context mai larg de măsuri promovate de administrația transnistreană, prin care desfășurarea activității jurnalistice fără acreditare este [tratată ca o încălcare administrativă](#), atât în cazul jurnaliștilor din afara regiunii, cât și al celor locali.

31.03.2025

Pe pagina autoproclamatului „Sovietul Suprem al Republicii Moldovenești Nistrene” de la Tiraspol [a fost publicat](#) un așa-zis proiect de lege care prevede amendarea jurnaliștilor „străini”, inclusiv a celor din dreapta Nistrului, care ar activa în regiune fără acreditare din partea structurilor separatiste. Au fost prevăzute sancțiuni de până la aproximativ 160 MDL pentru cetățeni și între circa 300 și 800 MDL pentru persoanele cu funcții de răspundere, aplicabile de „miliție” și de „organele de control al presei”, sub pretextul combaterii „informațiilor false” și al „materialelor negative” despre realitățile din regiune.

Inițiativa se înscrie într-un șir de acțiuni represive împotriva mass-mediei, după mai multe rețineri ilegale de jurnaliști și declararea acestora drept „indezirabili”. În paralel, așa-numitul „cod al contravențiilor administrative” permite amenzi de până la 1.600 MDL și chiar detenție provizorie pentru pretinse încălcări ale „regulilor de acces”.

Mai multe organizații media [au condamnat public](#) inițiativa și au solicitat autorităților constituționale ale Republicii Moldova să asigure retragerea acesteia și să prevină eventuale derapaje împotriva presei. Totodată, au îndemnat partenerii internaționali – inclusiv Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa, Oficiul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova și ambasadele statelor membre ale Uniunii Europene – să abordeze subiectul în dialogurile bilaterale și să condiționeze sprijinul acordat de respectarea drepturilor fundamentale.

Asociația Promo-LEX [a lansat](#) la rândul său un apel public prin care a condamnat inițiativa și a solicitat încetarea imediată a măsurilor abuzive împotriva jurnaliștilor din regiunea transnistreană.

15.09.2025

Potrivit informațiilor prezentate de Promo-LEX și preluate de [Deschide.md](#), jurnalistul și apărătorul drepturilor omului Vadim Pogorlețchii este deținut ilegal în regiunea transnistreană din 25 august 2022 și ar fi fost supus, pe durata detenției, unor condiții inumane și degradante, inclusiv izolare totală, tratamente echivalente torturii și privare de asistență medicală. Recent, acesta ar fi fost condamnat la 16 ani de închisoare de către structurile de facto din Tiraspol, în baza unor acuzații descrise ca fabricate, precum „înaltă trădare” și „negarea rolului pozitiv al forțelor ruse de menținere a păcii”. Conform aceleiași surse, cazul a fost secretizat, iar detenția sa ar reprezenta o represalie directă pentru criticile publice la adresa regimului și pentru relatarea condițiilor din penitenciarele din stânga Nistrului.

Promo-LEX a transmis un apel către Raportorii Speciali ai ONU solicitând intervenție internațională imediată: eliberarea necondiționată a lui Pogorlețchii, acces la un medic independent și instituirea unui mecanism internațional de monitorizare a detenției în regiune. Organizația plasează cazul într-un pattern de persecutare a vocilor critice și invocă inclusiv faptul că eliberarea lui ar fi fost enunțată ca condiție de autoritățile constituționale de la Chișinău în contextul tranzitului de gaze către regiune (februarie 2025), condiționalitate care, potrivit Promo-LEX, nu a fost respectată.

10.09.2025

Jurnaliștii portalului media Glossa [au fost reținuți](#) la Tiraspol de angajații așa-numitului „MGB. Echipa a fost dusă la „minister”, unde a fost interogată aproximativ două ore, iar tehnica/echipamentele le-au fost confiscate. Ulterior, toate materialele filmate la Tiraspol au fost șterse fără acordul jurnaliștilor. Motivul invocat pentru reținere a fost activitatea fără „acreditare”, iar, potrivit relatărilor publice, li s-a comunicat că, „data viitoare”, ar putea fi supuși „deportării”.

CATEGORIA 6.**Utilizarea structurilor paralele și delegitimarea societății civile**

O practică recurentă de subminare a credibilității mediului asociativ din Republica Moldova constă în crearea și utilizarea unor organizații care se prezintă drept inițiative civice, educaționale sau sociale, dar care funcționează, în realitate, ca instrumente de influență politică sau de mobilizare controlată. Sub aparența activităților civice legitime, aceste structuri pot fi folosite pentru formarea și orientarea comportamentelor colective, implicarea dirijată în acțiuni publice sau participarea netransparentă în procese democratice sensibile. Astfel de entități deturneză sensul autentic al activității civice, acționând ca structuri-satelit ale unor actori politici sau interese externe și contribuind la discreditarea societății civile independente.

14.05.2025

În 2025, organizația „Evrazia” – structură lansată în 2024 de oligarhul fugar Ilan Șor și prezentată drept un ONG de cooperare cu Federația Rusă – și-a continuat activitatea, generând îngrijorări serioase cu privire la impactul lor asupra securității și stabilității democratice din Republica Moldova.

Autoritățile au semnalat mai multe cazuri de cadre didactice care au participat la instruirii desfășurate în Federația Rusă sub egida „Evrazia”, majoritatea provenind din regiunea Găgăuzia, unde, în paralel, s-a observat o intensificare a evenimentelor școlare cu caracter patriotic. Ministrul Educației, Dan Perciun, [a avertizat](#) că aceste instruirii ar urmări promovarea narativelor Kremlinului și transformarea unor profesori în agenți de influență în mediul educațional, precizând că în eventualitatea repetării unor asemenea practici, vor fi aplicate sancțiuni severe, inclusiv retragerea gradelor didactice și manageriale.

În același timp, [investigații jurnalistice](#) au relevat că mai mulți tineri care au participat anterior la vizite de studiu în Rusia prin intermediul „Evrazia” au fost implicați ulterior în acțiuni de protest în susținerea bașcanului Găgăuziei, Evghenia Guțul, și a altor politicieni din anturajul lui Ilan Șor. Aceștia ar fi beneficiat de instruirii ce vizau inclusiv tehnici de confruntare cu forțele de ordine, utilizarea unor mijloace de provocare a dezordinilor în timpul manifestațiilor și folosirea armelor pentru producerea de daune neletale.

Avocatul Poporului pentru drepturile copilului [a avertizat](#) asupra riscurilor implicării copiilor și cadrelor didactice în programe organizate de „Evrazia”, menționând inclusiv cazul anterior al minorilor care au participat la o tabără de vară în Federația Rusă prin intermediul acestei organizații. Ombudsmanul a subliniat suspiciuni privind utilizarea acestor inițiative în scopuri de propagandă și influențare a percepțiilor tinerilor.

Notă: Crearea și utilizarea unor structuri prezentate drept ONG-uri pentru promovarea unor agende politice opace implică riscuri majore pentru mediul educațional, protecția drepturilor omului și buna funcționare a proceselor democratice. Astfel de practici erodează încrederea publică în organizațiile autentice ale societății civile, alimentează stigmatizarea generală a sectorului asociativ și pot avea consecințe negative asupra democrației și stabilității sociale.

26.09.2025

În contextul alegerilor parlamentare din septembrie 2025, Uniunea Juriștilor din Moldova (UJM) [a devenit](#), în premieră, una dintre organizațiile cu cel mai mare număr de observatori acreditați, solicitând aproape 1.200 de acreditări – un număr comparabil cu cel al Pro-mo-LEX. Apariția UJM ca actor major în monitorizarea scrutinului a generat dezbateri publice, în special privind conducerea organizației, sursele de finanțare și capacitatea sa instituțională.

În acest sens, au fost semnalate legături politice la nivelul conducerii UJM. Președintele organizației, [Maxim Lebedinschi](#), este fost membru PSRM și fost avocat al fostului președinte Igor Dodon, iar membri ai familiei sale au deținut sau dețin funcții politice și administrative promovate de același partid. Aceste conexiuni au alimentat percepții de potențial partizanat în context electoral.

Totodată, investigații jurnalistice au indicat lipsa activității financiare raportate de UJM în perioada 2020–2023 și faptul că misiunea de observare este finanțată de 15 agenți economici locali, unii cu legături publice cu concurenți electorali sau cu pierderi financiare semnificative. Absența unor date publice privind cuantumul donațiilor și bugetul total al misiunii a ridicat semne de întrebare privind transparența financiară, cu atât mai mult cu cât finanțarea privată a societății civile este rar întâlnită în Republica Moldova.

Notă: Deși implicarea unor organizații noi în monitorizarea alegerilor nu este, în sine, incompatibilă cu standardele democratice, cazul UJM evidențiază riscuri pentru credibilitatea procesului de observare electorală. Totodată, cazul contribuie la un climat de confuzie și alimentează suspiciuni privind rolul organizațiilor neguvernamentale și posibilele lor afiliere politice sau potențiale afiliere – un narativ deja intens exploatat în spațiul public pentru delegitimarea societății civile și subminarea încrederii publice în mecanismele independente de monitorizare democratică.

CATEGORIA 7.**Campanii coordonate de dezinformare, hărțuire și atacuri în spațiul informațional online**

Cazurile documentate conturează existența unor campanii coordonate de dezinformare și hărțuire în spațiul informațional online, orientate în mod sistematic împotriva presei independente, jurnaliștilor și activiștilor civici. Aceste acțiuni se manifestă prin utilizarea conturilor false, a rețelelor de boți și, în unele situații, a tehnologiilor de inteligență artificială pentru fabricarea de conținut manipulator, distribuirea de informații false sau denigratoare și amplificarea artificială a unor narrative politice. Atacurile sunt caracterizate prin anonimat, repetitivitate și coordonare, fiind intensificate în contexte sensibile precum campaniile electorale, dezbaterile publice privind guvernarea sau evenimentele legate de drepturile omului. Persistența acestor practici, în paralel cu reacții limitate sau ineficiente din partea platformelor și autorităților, contribuie la crearea unui climat de intimidare, la erodarea încrederii publice în mass-media și la subminarea rolului presei ca actor esențial într-o societate democratică.

18.02.2025

Jurnalista de investigație, Mariana Rață, [a fost supusă repetat](#), unor atacuri coordonate în spațiul online, care includeau utilizarea tehnologiilor de inteligență artificială și campanii de dezinformare privind finanțarea instituției media TV8.

Potrivit acesteia, pe Facebook circulă un videoclip sponsorizat, distribuit de o pagină administrată din Bangladesh, în care imaginea și vocea sa sunt reproduse cu ajutorul AI pentru a promova o schemă de înșelătorie financiară. Jurnalista a precizat că raportările acestui conținut nu au dus la eliminarea lui, platforma indicând că nu ar exista încălcări ale politicilor sale.

În paralel, Mariana Rață a atras atenția asupra [răspândirii unor informații](#) prezentate drept „scurgeri” privind granturile obținute de TV8 din Statele Unite, care sunt prezentate într-o manieră manipulatorie. Ea a subliniat că finanțarea presei prin granturi este o practică legală și transparentă, iar TV8 nu a ascuns niciodată sursele de finanțare, acestea fiind publice și auditate.

Jurnalista a semnalat asupra unui fenomen cunoscut mai mulți ani și anume atacurile persistente care sunt lansate de conturi anonime și canale de Telegram fără identitate juridică, care acționează coordonat și care nu își asumă responsabilitatea legală pentru afirmațiile făcute, scopul acestor acțiuni fiind discreditarea presei independente și intimidarea jurnaliștilor.

13.05.2025

Mai multe instituții media din Republica Moldova au semnalat, în aceeași perioadă, campanii coordonate de manipulare online, atribuite rețelelor afiliate oligarhului fugar Ilan Șor.

Platforma Știri.md [a anunțat](#) că a fost ținta unui val de atacuri pe Facebook și Telegram, unde conturi false au difuzat mesaje cu tentă antieuropeană și au promovat ideea că bașcanul Găgăuziei, Evghenia Guțul,

ar fi o victimă a autorităților de la Chișinău. Potrivit redacției, profilurile implicate utilizau identități fictive, reacționau automat la fiecare articol și repetau aceleași mesaje pentru a crea impresia unui consens artificial, iar măsurile de raportare s-au dovedit ineficiente, întrucât conturile pot fi recreate rapid.

Un fenomen similar [a fost semnalat](#) și de BAStv, unde sub aproape fiecare postare au apărut comentarii repetitive, fără legătură cu subiectul materialelor, care criticau autoritățile sau promovau retorica prorusă asociată lui Ilan Șor, fiind însoțite de atacuri la adresa presei independente.

De asemenea, [CPI a raportat](#) un val masiv de comentarii generate de boti, publicate la scurt timp după apariția articolelor, indiferent de temă. Redacția a constatat că mesajele au devenit mai diversificate și adaptate contextului postărilor, mimând intervențiile utilizatorilor reali și îngreunând moderarea, în contextul apropierei alegerilor parlamentare.

La rândul său, NewsMaker [a semnalat](#) comentarii coordonate similare provenite de la conturi false, care criticau generic guvernarea, promovau echipa lui Ilan Șor sau atacau presa independentă. Profilurile vizate erau, în majoritate, conturi fictive, fără fotografii reale sau activitate autentică.

Notă: Aceste cazuri conturează un tipar clar de presiune coordonată asupra presei independente, prin utilizarea conturilor false și propagarea sistematică a unor narrative politice cu scopul de a eroda încrederea publică în mass-media și de a influența dezbaterile publice, mai ales în contexte electorale sensibile.

03.09.2025

Jurnalista Nicolae Chicu [a anunțat](#) că a fost ținta unui atac cibernetic soldat cu compromiterea și, ulterior, ștergerea canalului său de YouTube (aprox. 68.000–70.000 de abonați). Potrivit declarațiilor sale publice, atacatorii i-ar fi spart contul de e-mail, ar fi modificat datele de recuperare a parolei și ar fi preluat controlul asupra canalului, difuzând un live cu scheme crypto (menționând aproximativ 30.000 de utilizatori conectați). Jurnalista a sugerat că această tactică ar urmări declanșarea unui val de raportări pentru „scheme financiare”, ceea ce ar duce la eliminarea automată a canalului.

Chicu a calificat incidentul drept o tentativă de reducere la tăcere și l-a plasat în contextul războiului hibrid și al apropierei alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025, subliniind că platforma sa genera lunar sute de mii de vizualizări și găzduia conținut pro-occidental și anti-dezinformare. Ulterior, el a comunicat că, în pofida încercărilor de recuperare, canalul a fost șters.

20.10.2025

Jurnalista Elena Celac, de la Radio Moldova Comrat, [a devenit](#) victima unei campanii de hărțuire online, constând în injurii, etichetări jignitoare, amenințări și acuzații nefondate, lansate de mai multe profiluri pe Face-

book. Atacurile au apărut în urma difuzării emisiunii „În centrul atenției”, în care invitatul emisiunii – deputatul Adunării Populare a Găgăuziei, Nicolai Dudoglo a părăsit studioul, refuzând să prezinte probe pentru afirmațiile și acuzațiile formulate în emisie, inclusiv cele privind presupuse fapte ilegale ale unor politicieni.

Centrul pentru Jurnalism Independent și organizațiile de media [au condamnat](#) aceste practici, subliniind că hărțuirea, amenințarea și defăimarea jurnaliștilor, inclusiv în mediul online, sunt sancționate de lege, iar lipsa unor reacții prompte din partea autorităților favorizează un climat de impunitate și falsă percepție că spațiul online este în afara cadrului legal.

Mihail Sirkeli [a reacționat](#) și el în apărarea jurnalistei Elena Celac, calificând atacurile la adresa acesteia drept un „linșaj” online și o manifestare gravă de intoleranță față de presa independentă. El a mai subliniat că jurnalista a fost vizată exclusiv pentru faptul că și-a exercitat rolul profesional, adresând întrebări legitime unui politician.

Organizațiile semnatare au solicitat organelor de drept ale Republicii Moldova să se autosesizeze și să aplice procedurile legale necesare pentru tragerea la răspundere a autorilor amenințărilor, injuriilor și acuzațiilor false, subliniind că tolerarea unor asemenea atacuri subminează libertatea presei și dreptul publicului la informare.

19.01.2026

Jurnalista Mariana Rață, moderatoare la TV8, a fost vizată de o [serie de atacuri](#) online și campanii de denigrare orchestrate, inclusiv în transmisiuni live și în comentarii publicate pe platforme de socializare. Mesaje agresive, insulte și afirmații denigratoare au fost difuzate de utilizatori sau grupuri online, fără ca persoanele responsabile să fie întotdeauna identificate public. Atacurile au inclus răspândirea de informații false, afirmații defăimătoare și acte de hărțuire online îndreptate împotriva jurnalistei și a imaginii sale profesionale.

Mai multe organizații neguvernamentale de media, coordonate de Centrul pentru Jurnalism Independent, [au condamnat ferm](#) aceste campanii de denigrare și hărțuire și au solicitat organelor de drept să sancționeze autorii calomniilor și injuriilor, precum și să asigure protecția libertății de exprimare și a siguranței jurnaliștilor.

Notă: Aceste acțiuni reprezintă o campanie de denigrare și intimidare online, provenită din mediul digital și îndreptată împotriva unei jurnaliste pentru activitatea sa profesională critică, cu scopul de a o descuraja și discredita public. Ele constituie un atac la libertatea presei, deoarece creează un climat de ostilitate și presiune asupra jurnalistei și a instituțiilor media care își desfășoară activitatea în interes public, subminând dreptul societății la informare și siguranța lucrătorilor media.

CATEGORIA 8.**Stigmatizarea ADO și atacuri bazate pe identitate**

Această categorie evidențiază utilizarea discursului public stigmatizant și discriminatoriu atât pentru delegitimarea apărării drepturilor grupurilor vulnerabile, cât și pentru atacarea identității personale a activistei vizate. Mesajele jignitoare și stereotipizante, cu conținut homofob, transformă identitatea acesteia într-un instrument de discreditare publică și intimidare. Atunci când astfel de mesaje provin din partea unor autorități, politicieni sau persoane publice, impactul lor este amplificat, contribuind la normalizarea intoleranței și la legitimarea ostilității în spațiul public. Aceste practici afectează spațiul civic și subminează dezbateră democratică bazată pe respect, egalitate și nediscriminare.

21.01.2025

Președintele Asociației Politologilor Independenți din regiunea transnistreană, Andrey Safonov, [a publicat](#) mai multe comentarii pe Facebook în care a vizat-o direct pe Directoarea organizației Genderdoc-M, Angelica Frolov. În aceste mesaje, activista este calificată drept promotoare a „мерзость” („mizerie”), iar valorile pe care le susține sunt descrise ca fiind „отвратительные здоровому большинству на планете” („respingătoare pentru majoritatea sănătoasă a planetei”). Totodată, autorul afirmă că astfel de idei „не допустят у нас этого” („nu vor fi permise la noi”) și că ar trebui „послать подальше” („trimi-se cât mai departe”).

Într-un alt comentariu, acesta recurge la un limbaj direct jignitor și stigmatizant, adresându-i-se cu expresii precum: „не квакай под руку!” („nu mai croncăni pe lângă mine!”), „ты меня извращенцами не пугал” („nu mă sperii cu perversii tăi”) și „давай лучше становись нормальным хлопцем” („mai bine devino un băiat normal”). Aceste formulări conțin insulte, stereotipuri discriminatorii și sugestii de „normalizare” a identității persoanei vizate.

08.03.2025

În contextul marcării Zilei Internaționale a Femeii, în centrul municipiului Chișinău [a fost organizată](#) cea de-a 11-a ediție a Marșului Feminist. Evenimentul a fost desfășurat cu scopul promovării egalității de gen și al sensibilizării publicului cu privire la fenomenul discriminării și violenței împotriva femeilor, sloganul ediției fiind „Educația sexuală e vitală, nu opțională”.

În urma reflectării evenimentului în spațiul public și mediatic, pe rețelele de socializare au fost publicate numeroase comentarii ostile, cu caracter misogin și denigrator la adresa participanților și a mesajelor promovate în cadrul marșului. Printre acestea s-au regăsit afirmații precum: „din nou ne infiltrăză idei străine”, „ce caută bărbații între feministe”, „seamănă a mișcare LGBT, spălarea banilor USAID”, „trebuie educație sexuală ca să știe să nu facă așa specii” sau „câte un plug în gât și la arat până le trece sexul”, precum și alte expresii jignitoare sau incitatoare la violență. Astfel de mesaje constituie exemple de

discurs stigmatizant și misogin în spațiul online, îndreptat împotriva susținătorilor drepturilor femeilor și a activismului feminist.

În reacție, Coaliția Națională „Viața fără Violență” [a publicat](#) o postare informativă prin care a explicat noțiunile de misoginism și misoginism internalizat, precum și modul în care aceste atitudini se manifestă în spațiul public. Aceasta a oferit totodată informații și recomandări pentru combaterea comportamentelor discriminatorii și promovarea unei discuții publice bazate pe respect și egalitate. Cea de-a 12-a ediție a Marșului Feminist urmează [să fie organizată](#) la 8 martie 2026, sub sloganul „Statul la nevoie se cunoaște. Femei în siguranță, dreptate în instanță”.

29.05.2025

Directoarea organizației Genderdoc-M, Angelica Frolov, [a devenit victimă](#) unui val coordonat de comentarii ostile din partea unor conturi false pe rețelele de socializare. Mesajele de atac au continuat inclusiv în secțiunea de comentarii a paginii de Facebook a NewsMaker, unde zeci de profiluri suspecte au publicat mesaje denigratoare la adresa activistei. Deși redacția a încercat să elimine comentariile provenite de la boți, fenomenul a persistat.

O parte semnificativă a mesajelor făcea referire la Găgăuzia, sugerând că Frolov „se implică din nou în chestiunile Găgăuziei” sau că „atacă școlile din Găgăuzia”, formulări menite să amplifice tensiuni și să alimenteze narative ostile.

Atacurile au avut loc în ajunul festivalului Moldova Pride (9–15 iunie 2025), care includea [organizarea marșului Pride la Chișinău](#) la finalul evenimentului.

LISTA ORGANIZAȚIILOR SEMNATARE

(Prezentată în ordine alfabetică)

AO Amnesty International Moldova

AO Media Alternativa (TV8)

AO Media Birlii – Uniunea Media (Laf.md)

AO Primăria Mea

AO Pilgrim Demo

Asociația pentru Democrație Participativă ADEPT

Asociația Promo-LEX

Centrul CONTACT

Centrul de Informații GENDERDOC-M

Centrul de Politici și Reforme

Centrul de Resurse Juridice din Moldova

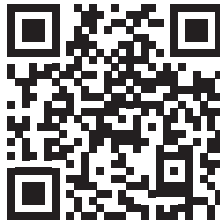
Centrul MEMORIA

Centrul pentru Jurnalism Independent

Fundația Soros Moldova

Ziarul de Gardă

Documentul rămâne deschis spre semnare.

Puteți susține activitățile
de cercetare și advocacy
ale CRJM printr-o
[donație online.](#)

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

📍 str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

☎️ +373 22 84 36 01
+373 22 84 36 02

✉️ contact@crjm.org
🌐 www.crjm.org

📘 crjm.org
📺 crjmoldiva